

Vlaams
Parlement

vergadering **21**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 31 januari 2018

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	6
VERONTSCHULDIGINGEN	6
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	6
MOTIE van Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Joris Vandenbroucke en Björn Rzoska tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering – 1462 (2017-2018) – Nr. 1 Voorstel tot aanvulling van de agenda	6
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over medische consultaties via een chatbot	7
ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het uitblijven van duidelijkheid met betrekking tot het uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap	10
ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de initiatieven van de Vlaamse Regering met betrekking tot de herstructurering bij Carrefour	
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Vlaamse ondersteuning van de ontslagen werknemers van Carrefour bij hun zoektocht naar een nieuwe job	
ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van Carrefour naar een nieuwe job	
ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van Carrefour naar een nieuwe job	14
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de nieuwe lijst knelpuntberoepen en het beleid ter zake van VDAB	22
ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van video-cv's bij sollicitaties	26
ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het echtheidsonderzoek naar de Toporovski-kunstcollectie en het zorgzaam omgaan met bruiklenen en collecties in Vlaamse musea	28
ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de overgangperiode bij de brexit	32
ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de motie van de stad Ronse betreffende de afschaffing van de taalfaciliteiten	36

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de noodzakelijke kennis en beheersing van de onderwijstaal Nederlands	39
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de voortgang van de Limburgse Noord-Zuidverbinding	
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een intendant voor de Limburgse Noord-Zuidverbinding	
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de stand van zaken van de Noord-Zuidverbinding Limburg	43
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met	
1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Oeganda tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol ondertekend te Kampala op 26 juli 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kampala op 25 april 2014 ;	
2° het protocol, ondertekend te Kampala op 25 april 2014, tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst	
– 1331 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	48
Artikelsgewijze bespreking	49
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met	
1° de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 1 april 2014,	
2° het protocol, ondertekend te Brussel op 1 april 2014 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst	
– 1332 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	49
ONTWERP VAN DECREET betreffende het lokaal sociaal beleid	
– 1375 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	50
Artikelsgewijze bespreking	58
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije betreffende het luchtvervoer, gedaan te Brussel op 27 februari 2017	
– 1400 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	58
Artikelsgewijze bespreking	58

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven – 1434 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	59
Artikelsgewijze bespreking	59
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCRIFT over de uitvoering van het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA), vóór inspraak van de nationale en regionale parlementen – 1377 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Verslag	59
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCRIFT over een betere bescherming van werelderfgoedstad Brugge – 1448 (2017-2018) – Nr. 1	
Verslag	61
VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden	61
MOTIE van Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Joris Vandenbroucke en Björn Rzoska tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering – 1462 (2017-2018) – Nr. 1	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	62
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Oeganda tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol ondertekend te Kampala op 26 juli 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kampala op 25 april 2014 ; 2° het protocol, ondertekend te Kampala op 25 april 2014, tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst – 1331 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	66
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met 1° de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 1 april 2014, 2° het protocol, ondertekend te Brussel op 1 april 2014 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst – 1332 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	66
ONTWERP VAN DECREET betreffende het lokaal sociaal beleid – 1375 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	67

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije betreffende het luchtvervoer, gedaan te Brussel op 27 februari 2017 – 1400 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	67
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven – 1434 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	68
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	68
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	70
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	70

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Lionel Bajart, Ann Soete, Emmily Talpe: familieverbindingen;

Cindy Franssen, Yamila Idrissi, Lies Jans, Grete Remen, Karim Van Overmeire: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 60/16)

MOTIE van Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Joris Vandenbroucke en Björn Rzoska tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering – 1462 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp-a): Voorzitter, ik wil graag bij motie van orde vragen om ons straks te buigen over een hoogdringende agendering die wij wensen voor te leggen, meer bepaald van een motie van de collega's Kherbache, Moerenhout, Rzoska en mezelf, tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Voorzitter, om het parlement toe te laten om daar straks met kennis van zaken over te kunnen oordelen of het inderdaad hoogdringend is – wat ons betreft uiteraard wel – dat die motie wordt behandeld, zouden wij u willen verzoeken om tegen dan een aantal gegevens op te vragen bij het kabinet van minister Homans. Er is namelijk een hele discussie over de wenselijkheid om 170 mensen te ontslaan bij het Agentschap Inburgering en Integratie. Ik zou u willen vragen om een aantal gegevens op te vragen bij het kabinet van de minister, zodat we straks met kennis van zaken een debat kunnen voeren over de noodzaak van die hoogdringendheid.

Wij beschikken namelijk over cijfers dat vandaag 22 procent meer nieuwkomers dan in 2014 moeten worden opgevolgd door het agentschap, en dat die capaciteit van 170 mensen niet gemist kan worden. Gisteren heeft minister Homans in de commissie gezegd dat dit niet klopt en zij beweert daarover cijfers te hebben, maar wij krijgen die niet. We hebben die gisteren gevraagd, maar hebben ze niet gekregen.

Om klaar te zien in de discussie, en om die straks met kennis van zaken te kunnen voeren, vragen wij u om die cijfers op te vragen. Ik zal u een document overhandigen met het vriendelijke verzoek om dat voor te leggen aan het kabinet van de minister en met de vraag om die cijfers over een tweetal uurtjes mee te delen aan het Vlaams Parlement.

De voorzitter: Gezien mijn leeftijd kan ik zoveel niet onthouden. Ik zou het dus erg op prijs stellen als u dat op papier zou zetten. Dan zullen wij het nodige proberen te doen voor u.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Waarvoor dank.

De voorzitter: Alstublieft.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over medische consultaties via een chatbot

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Dat gezondheidsapps steeds belangrijker worden in de gezondheidszorg, dat weten we. En dat ze steeds geavanceerder worden, is nog maar eens bewezen met de nieuw ontwikkelde chatbot Emma.

Emma is een digitaal platform, waarbij mensen medische gegevens, zoals hun gewicht of leeftijd, kunnen ingeven en waarbij ze ook vragen kunnen beantwoorden over hun mentale gezondheid, omtrent hun voedingsgewoonten, omtrent beweging. Ze kunnen ook resultaten van een bloedanalyse ingeven. Op basis van die resultaten wordt een risicoberekening gedaan, waarbij mensen een persoonlijk advies krijgen. Die aanbevelingen worden gestuurd via sms, via mail of via chatbot. Dat maakt natuurlijk dat het laagdrempelig is.

De mensen die dat ontwikkeld hebben, willen het eerst uitrollen binnen bedrijven en willen het ook nog finetunen. De privacy van de mensen is gegarandeerd. De bedoeling zou zijn om het breed te gaan uitrollen en het ook te implementeren binnen de eerstelijnszorg.

De gezondheidsapps zijn laagdrempelig en toegankelijk en geven meer autonomie. Daar zijn we het, denk ik, allemaal over eens. Wij zijn bevoegd voor preventie, voor levensstijl, en daarin kunnen die een belangrijke rol spelen. Beter voorkomen dan genezen, natuurlijk. Maar we hinken in Vlaanderen toch wel wat achterop op dat vlak.

Daarom mijn vraag: hoe gaat u deze ontwikkeling, die nieuwe gezondheidsapps en platforms implementeren in het Vlaamse gezondheidsbeleid?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Dit is een heel belangrijke ontwikkeling. In het Strategisch Plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025', dat door dit parlement is goedgekeurd, staat nadrukkelijk ingeschreven dat een van de werven de communicatie met het brede publiek is, en dus ook alles wat aan laagdrempelige online applicaties beschikbaar is. Wij moeten daarin investeren. Dat is geen eenvoudige kwestie, omdat er natuurlijk heel veel issues aan de orde zijn.

Wat dit concrete project betreft, is er met het kabinet nog geen overleg geweest. Ik heb begrepen dat men een kort contact heeft gehad met onze administratie. Wij hebben de indruk dat er toch nog een heleboel vragen moeten worden

beantwoord, rond de privacy, zoals u terecht aangeeft, rond de veiligheid van het systeem, en noem maar op. Er zal zeker nog een stuk ontwikkeling aan te pas komen, maar hoe dan ook zijn dat ontwikkelingen die we onder ogen moeten nemen. De boodschap die wij voor ons meenemen, is dat we moeten kijken hoe we dat een plaats geven in het gezondheids promotie- en ziektepreventiebeleid. We denken niet dat het een substitutie kan zijn voor andere initiatieven. Er zijn trouwens ook een aantal andere initiatieven die voor de huisartsen beschikbaar zijn en die met andere beroepsgroepen worden ontwikkeld, bijvoorbeeld 'Halte diabetes' en nog andere tools of applicaties waar we zeker ook naar kijken en die al wetenschappelijk gevalideerd zijn en waarvan de vraag tot uitrol zeker voorligt. We gaan moeten kijken hoe we daar vanuit de regelgeving over de bevolkingsonderzoeken mee omgaan.

Op het meer technische vlak is er de kwestie of we zoiets kunnen valideren of niet. Het zou ondoenbaar zijn om over alle apps die rond gezondheid verschijnen, te zeggen dat Vlaanderen ze moet valideren. We zijn toch aan het kijken hoe bijvoorbeeld de toegang tot Vitalink gekoppeld kan worden met een zekere screening en validatie van wat er zich als gezondheidsapp aanbiedt.

Concreet, in 2018 hebben wij gevraagd aan imec om voor ons na te kijken of we een kader kunnen creëren rond minstens de architectuur, de veiligheid, de privacy en een aantal technische aspecten die aan zo'n app verbonden zijn. Imec heeft die opdracht van ons gekregen en is bezig om te kijken of we rond interoperabiliteit met Vitalink, rond de veiligheidsstructuur van die toepassingen, enzovoort, een aantal kaders kunnen maken die ontwikkelaars de mogelijkheid bieden om na te gaan of hun applicaties daaraan voldoen. Het is ons gevoel dat, als we toegang geven tot Vitalink, en dat zouden we toch graag doen, we dan ook kunnen kijken of we daarvoor een aantal kwaliteitsgaranties kunnen inbouwen.

Wat het laatste betreft, denk ik niet dat het verstandig is dat we op Vlaams niveau denken dat we over al die apps de validatie kunnen ontwikkelen. We kijken bijvoorbeeld ook of we niet kunnen samenwerken met andere landen waar dit soort zaken ook aan de orde zijn.

Kort samengevat: een ontwikkeling die in ons strategisch plan zit, een opdracht van imec om op het vlak van ontwikkeling en de randvoorwaarden op het vlak van privacy, informatie, veiligheid, enzovoort, te kijken welke tools wij kunnen aanleveren en waaraan we ook de dingen kunnen toetsen, en vooral ze bereikbaar maken of aansluiten op Vitalink. Wat de concrete toepassing betreft, hebben wij het gevoel dat er toch nog een weg af te leggen is. We zullen daarover uiteraard met de betrokkenen contact nemen.

Freya Saeys (Open Vld): Het is inderdaad niet zo, en ik heb dat ook niet beweerd, dat gezondheidsapps als substituut moeten dienen. Het is een zeer belangrijke aanvulling, omdat ze precies zo laagdrempelig en toegankelijk zijn, waardoor we doelgroepen kunnen bereiken die we op andere manieren veel moeilijker zouden bereiken.

De privacy en het juridisch kader van gezondheidsapps moeten inderdaad nog worden bekeken. Ik dacht dat op federaal niveau minister De Block daarin wel al stappen heeft gezet, dat ze al 3,25 miljoen euro heeft uitgetrokken om proefprojecten te organiseren omtrent de gezondheidsapps en om te kijken of er een juridisch kader en regelgeving omtrent gecreëerd kan worden.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Ook onze fractie hecht veel belang aan het optimaal implementeren van alle mogelijkheden van ICT-toepassingen. U spreekt over apps, maar er is ook de online ondersteuning en talloze nieuwe vormen van

laagdrempelige hulpverlening die een groot publiek kunnen bereiken. Wij delen de bezorgdheden over de bescherming van de privacy en over de kwaliteitsbewaking, dus over heel het onderdeel van validatie.

Ik heb nog een bijkomende zorg. Als zaken fout lopen of uit de hand lopen in een gezondheids- of ziekte-traject, kunnen er dan ook met de huidige reguliere zorgverlening afspraken worden gemaakt over de opvolging en de nazorg?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): We moeten de nieuwe technieken en tools voor innovatie en zorginnovatie omarmen. We moeten dat op een positieve manier doen en met een zekere bedachtzaamheid wegens de risico's die er zijn. We moeten dit ook doen in het kader van gezondheidspromotie en gezondheidspreventie. Minister, ik heb begrepen dat het ook uw insteek is dat we niet mogen vergeten dat de persoonlijke relatie tussen arts en patiënt – om die vorm van zorgverlening nu maar even te nemen – ook belangrijk is en dat er absoluut niet 100 procent een alternatief kan worden geboden door gezondheidsapps en onlinetools, dat er met andere woorden geen substitutieplicht moet zijn.

Het is belangrijk dat we daar een kader rond creëren. Minister, u had het al over IMEC en het technische kader. Mevrouw Saeys, u had het over de federale proefprojecten met betrekking tot het juridische kader. Minister, ik vraag u om daar geen valse verwachtingen te scheppen bij patiënten familieleden en/of zorgverleners. Is Vlaanderen betrokken bij de toetsing van de proefprojecten met betrekking tot het ontwerpen van een juridisch kader inzake die proefprojecten voor de onlinetools?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Het is een feit: mensen zoeken online informatie. Ik denk dat dokter Google de meest geconsulteerde dokter is, maar misschien niet de meest betrouwbare. Mensen gebruiken graag apps: ze gaan op zoek naar een toepassing. Het is dus een realiteit. De vraag is eerder hoe we hiermee omgaan dan of we ermee moeten omgaan.

Minister, het is een goede zaak dat ik u hoor zeggen dat we een studie hebben besteld om die technisch-juridische zaak uit te klaren. Maar hebt u ook ergens een onderzoek of een project lopen om daar inhoudelijk mee aan de slag te gaan? Wat vinden we wenselijk? Welk soort toepassingen willen we en hoe willen we die omkaderen? Welke preventieve doelstellingen kunnen worden bereikt? We moeten ook een inhoudelijk traject afleggen om te weten wat we willen en wat nodig is in deze nieuwe evoluties.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, Vlaanderen is al een tijdje actief een kader aan het maken voor alles wat in Welzijn en Zorg online in ontwikkeling is en mogelijk wordt. We hebben knooppunt.be als expertiseknooppunt om al die zaken te bekijken, zodat we weten wat we daaruit kunnen leren, wat de aanbevelingen zijn inzake deontologie en over wat kan en niet kan in een therapeutische relatie, enzovoort. We proberen dus die expertise te borgen. We hebben daar een strategie voor ontwikkeld, die nu al een tijdje wordt uitgerold. We hebben al een aantal applicaties online rond verslavingsproblematiek in het kader van de geestelijke gezondheidspromotie. We ondersteunen daarin al tal van dingen die ontwikkeld zijn.

Natuurlijk is de boodschap dat je dat voldoende wetenschappelijk moet kunnen onderbouwen. Als je platforms maakt, heb je vaak nood aan een soort

ketenaanpak. Die bouwstenen moeten wel aanwezig zijn. Met het oog daarop hebben we al geprobeerd om expertise te verzamelen. Aan mogelijke geïnteresseerden kunnen we dat ook aanbieden.

Uiteraard zijn we geïnformeerd over de federale ontwikkelingen en de stimulansen die daaraan worden gegeven. Wat we daaromtrent op het Vlaamse niveau doen, heb ik even proberen te situeren. Het past in ons strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'.

Heel specifiek, op de korte termijn, bewandelen we twee sporen. Welke technische randvoorwaarden die toch essentieel zijn kunnen we articuleren en duidelijk maken? Hoe kunnen we, zeker als het gaat om dingen die je via Vitalinks zou doen, de toegang verzekeren en hoe kunnen we daarin een zekere kwaliteitsgarantie inbouwen? Dat laatste is natuurlijk belangrijk.

Ik geef nog een laatste bedenking. Het wordt weinig gezegd maar het is toch belangrijk: Vlaanderen investeert al enkele jaren in de toegang tot de juiste gezondheidsinformatie door met C-ban een overeenkomst te hebben die aanleiding heeft gegeven tot een website waar wordt getracht om over alle dingen die in de wereld rondgaan in verband met gezondheidszorg en informatie over wat je moet doen en niet moet doen, de juiste waarheid zo snel mogelijk bereikbaar te maken voor de media en voor de patiënten of de burgers in Vlaanderen. Via die weg proberen we al een hele tijd om in ieder geval een wetenschappelijk gevalideerde toegang tot juiste informatie te ontwikkelen. Dat doen we natuurlijk in het kader van onze opdracht, als het gaat over de bevordering van de bekwaamheid van de Vlaming om met gezondheidsinformatie aan de slag te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat we die innovatie niet kunnen tegenhouden. Integendeel, ik denk dat dat een zeer belangrijke meerwaarde heeft binnen onze gezondheidszorg, zeker als we zien hoeveel er in het buitenland al gebruik van wordt gemaakt. We moeten het warm water niet uitvinden. We kunnen zeker 'good practices' vanuit het buitenland meenemen. Het moet goed wetenschappelijk onderbouwd zijn, het moet een goed juridisch kader en reglementering hebben en het moet ook ten aanzien van de verantwoordelijkheid allemaal goed geregeld zijn. Maar ik denk dat we toch nog altijd een versnelling hoger kunnen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld

ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het uitblijven van duidelijkheid met betrekking tot het uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, we hebben bij de begrotingsbespreking aan de minister van Welzijn een stukje taart aangeboden omdat we eigenlijk wel tevreden waren omdat hij in de begrotingsonderhandelingen een significant budget voor meer middelen voor personen met een handicap uit de brand had weten te slepen. We hebben hem daar krediet voor gegeven. Maar uiteraard kan de doorbraak maar gerealiseerd worden, minister, op het moment dat u een ministerieel besluit neemt en 'urbi et orbi' via een omzendbrief aan de sector laat weten hoe die middelen concreet zullen worden aangewend.

Met stijgend ongeduld heb ik u herhaaldelijk gevraagd naar de timing van die omzendbrief en het concreet aanwenden van de middelen. Ik heb dat gedaan

naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen. Toen heb u gezegd dat u dat niet kon omdat eerst de begroting moest worden goedgekeurd, terwijl u vorig jaar reeds in oktober, ruim voor de goedkeuring van de begroting, een omzendbrief klaar had. Ik heb u dat gevraagd op 19 december. Toen zei u dat dat er wel aankwam en dat we het binnenkort konden verwachten. U zou zich aan de timing houden. Vandaag zijn we anderhalve maand verder, voorbij de begrotingsbespreking, voorbij de goedkeuring van de begroting, maar eigenlijk al een stuk in het lopende budget.

U moet mijn ongeduld begrijpen, minister. Het budget voor uitbreidingsbeleid, meer budgetten voor mensen met een handicap, voor 2017 was al op in september 2017. Al een heel aantal maanden hebben mensen geen bijkomende positieve antwoorden op hun zorgvragen gekregen. Ik dacht dat u het misschien, met al het werk, een beetje vergeten was. Als oppositie proberen we constructief te zijn en u de kans te geven om dat recht te zetten. Mijn vraag is heel concreet toegespitst op de specifieke situatie van mensen. De vraag is niet: 'Wanneer komt die omzendbrief?' De vraag is: 'Wanneer zullen die budgetten op het terrein geactiveerd kunnen worden?'

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord

Minister Jo Vandeurzen: Collega, sinds het decreet moeten we inderdaad een besluit hebben. Dat laten we dan flankeren door een omzendbrief om een aantal dingen te kunnen verdelen over de verschillende doelstellingen die met dat uitbreidingsbeleid betracht worden. Je hebt het macrobudget. Dat wordt gesplitst verschillende stukken. Er is het stuk dat nodig is voor het basisondersteuningsbudget. Dat budget wordt natuurlijk uitgegeven. Dat is bezig, dat moet niet wachten op een besluit. Dat is een recht voor de betrokkene. Dat is in januari evengoed doorbetaald. Daarvoor is ook extra budget nodig geweest omdat we de rechten hebben uitgebreid in de laatste periode van het jaar, en die moeten nu op jaarbasis worden begroot. Dan heb je ook het budget dat geventileerd wordt naar wat we doen ter versterking van het aanbod minderjarigen. Die ventilatie en die verdeling heb ik uiteraard al gecommuniceerd. Dat wordt hoofdzakelijk toegekend in de vorm van PAB-budgetten (persoonlijkeassistentiebudget). Dan heb je een budget voor de meerderjarigen, en dat vul je aan met het budget dat vrijkomt door de uitstroom uit het handicapspecifieke budget. Dat wordt dan gebruikt om de zorggarantie stap voor stap te realiseren.

Uiteraard wordt er in januari ook een budget toegekend. De groep van de automatische toekenningen, de mensen die dus niet meer in het prioriteringssysteem zitten maar automatisch een budget krijgen als de situatie zich voordoet, loopt gewoon door. Die budgetten zijn ook toegekend in de loop van januari.

Het besluit dat nodig is om de budgetten voor de andere prioriteiten operationeel te maken, is teruggekomen van de Inspectie van Financiën en gaat nu naar de regering. Die zal zo snel mogelijk een besluit nemen. Er wordt op dit moment wel degelijk budget toegekend.

Nu toch iets over die zorggarantie. In het nieuwe budget zitten er naast de automatische toekenningsgroepen – wat natuurlijk een grote vooruitgang is in de realisatie van onze zorggarantie –, ook budgetten voor mensen met niet-aangeboren hersenletsels, budgetten om de ondersteuning van de geïnterneerden beter te organiseren. Ons land is daarvoor al meerdere keren op de vingers getikt. Ook wij vanuit het handicapspecifieke beleid moeten daar onze verantwoordelijkheid in nemen. Een stuk van dat budget moet uiteraard dienen om de mensen die in de prioriteitengroepen zitten, te ondersteunen.

Op dit moment wordt er dus wel degelijk toegekend in het kader van de zorggarantie en de automatische toekenning. U mag verwachten dat dat besluit

snel op de regeringstafel zal liggen omdat het verslag van de Inspectie van Financiën ondertussen binnen is, zo heb ik begrepen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Collega's, mijn verbazing is groot dat u applaudiseert, want de minister is erin geslaagd zijn minuten te gebruiken zonder een antwoord te geven. Ik heb hem gevraagd: wanneer zullen die budgetten operationeel zijn op het terrein? Wanneer zullen er centen van die 76 miljoen euro worden uitgekeerd? Het antwoord heb ik niet gehoord. Er komt zo snel mogelijk een besluit van de regering.

Collega's, wie de verslagen van de commissie Welzijn erop naleest, weet dat we dat al drie keer hebben gehoord. Dat is geen uitbreidingsbeleid, dat is aankondigingsbeleid. Minister, ik herhaal dus mijn vraag: wanneer zullen die budgetten op het terrein kunnen worden uitbetaald? Dat is heel simpel. Elke dag dat u niet toekent, dat u dat ministerieel besluit niet neemt, verdwijnt er geld uit de sector. U zult zich moeten haasten om het te halen. Als u niet in het eerste kwartaal kunt uitbetalen, verliest u al 16 miljoen euro, die u niet in de sector kunt besteden.

Minister, u hebt zelf verwezen naar de moeilijke positie van minderjarigen die het langst wachten. Daarvoor hebt u al 1 miljoen euro minder uitgetrokken dan vorig jaar in uitbreidingsbeleid en daar dreigt nog eens een kwart af te gaan. Minister, wanneer komt dat geld? Bent u bereid om het verloren geld te herinvesteren in bijkomende trajecten voor mensen met een handicap? *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik zal enkel de mails die ik vandaag hierover heb gekregen, lezen: "Mijn dochter zit thuis, heeft recht op een dagbesteding, maar er is geen plaats en ik zie ze iedere dag depressiever worden."

Een tweede mail: "Ik trek het niet meer. We hebben een heel schema van familie die komt helpen, iedere dag wie wat komt doen, want onze zoon kan geen seconde, geen dag alleen zijn. We trekken het niet meer."

Zo komen er dagelijks mails bij mij binnen, en bij u, minister, waarschijnlijk nog meer. Er zijn in totaal ongeveer 14.000 mensen die op een aangepaste vorm van hulp wachten. Het goede nieuws is dat er extra geld is. De heer Van Malderen vraagt terecht waar dat blijft, wanneer de mensen dat krijgen.

Ik wil nog een stap verder gaan omdat we weten dat extra geld niet voldoende zal zijn om al die mensen effectief te helpen. Minister, wanneer zult u perspectief – uw woord – bieden aan al die mensen die momenteel in de hoogste prioriteit zitten en wachten, wachten, wachten? *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Mijnheer Van Malderen, toch even een nuance. U zegt altijd dat er geen geld is, en dat er geen geld komt, maar deze regering heeft 330 miljoen euro uitbreidingsbeleid in deze legislatuur. Vorige keer was dat minder dan de helft en toen zat u mee in de regering. Die nuance is dan ook op zijn plaats.

De duidelijkheid over wanneer het geld komt, dat is uw terechte vraag. Nu zegt u zelf dat het geld op was in september, maar als ik mijn laatste schriftelijke vragen bekijk, dan zie ik dat er in trap 1 nog veel geld over is. In 2017 is er nog 10,3 miljoen euro over van het basisondersteuningsbudget (BOB). In 2018 stijgt dat naar 11 miljoen euro. Minister, graag wat meer duidelijkheid: wanneer worden de eerstvolgende persoonlijke budgetten uitgedeeld aan de mensen die

wachten op zorg? Voor ons is het belangrijk dat als er geld is, dat zo snel mogelijk naar de mensen gaat die nu wachten op die zorg. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Tijdens de begrotingsbesprekingen heeft de oppositie taart – het was Citroentaart – overhandigd voor het in de kijker zetten van bijkomend budget voor personen met een handicap dit jaar.

Het gaat over 72 miljoen euro boven op de dotatie van 1,6 miljard euro aan het Vlaams agentschap.

De minister heeft duidelijk gemaakt wat er wel kan gebeuren als de omzendbrief uitblijft. De omzendbrief 2017 is in maart verschenen op de website van het VAPH. Het basisbudget loopt door. Ik vind het bijzonder positief dat we voor doelgroepen, zoals geïnterneerden en mensen met een niet-aangeboren hersenletsel, eindelijk werk maken van zaken die al jaren worden gevraagd en al jaren worden aangeklaagd.

En als er toch iets is dat vernieuwend kan worden genoemd, is het de automatische rechtentoekenning. Die loopt door. Mensen in een noodprocedure, mensen met bijzondere noden krijgen hun budget via de automatische rechtentoekenning. Er is voorzien in de nodige budgetten. Dat is het belangrijkste wanneer men beleid moet maken: eerst ervoor zorgen dat het budget er is en dan bekijken hoe het snel kan worden verdeeld.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, ik spreek met klem tegen dat er nog geen budgetten worden toegekend. Iedereen die in aanmerking komt voor een automatische toekenning, heeft uiteraard zijn budget in januari gekregen. De basisondersteuningsbudgetten, voor een uitgebreide groep van gerechtigden, zijn toegekend. Er zijn uiteraard zaken die gewoon doorlopen.

Wat er inderdaad moet gebeuren – en dat zal ik niet ontkennen – is dat het besluit een deel van die middelen moet ventileren over een aantal doelstellingen. Hoe dat zal gebeuren, is gecommuniceerd. U mag ervan uitgaan dat dat uiteraard zo snel mogelijk gebeurt. Het inspectieverslag is er, want dat moet met zo'n besluit. Het gaat naar de regering, en dan zullen wij uiteraard dat stuk van het uitbreidingsbeleid realiseren.

Mijnheer Van Malderen, in alle jaren wordt dat budget ingezet in de loop van het jaar. Het is niet zo dat we in januari ineens 70 miljoen euro mobiliseren. Dat wordt in fases gedaan, precies omdat het nodig is, ten eerste, om ervoor te zorgen dat we voor automatische toekenningsgroepen de ruimte houden die daarvoor nodig is en, ten tweede, om toe te laten dat op die manier ook het aanbod dat daarvoor moet kunnen openstaan of kunnen worden georganiseerd door de betrokkenen, mogelijk is.

In die zin mag u ervan uitgaan dat het allemaal wordt ingezet zoals afgesproken. Voor degenen die echt in een automatische toekenningsgroep zitten – en dat zijn noodsituaties, verlengingen naar noodsituaties, maatschappelijke noodzaak en een aantal zeer urgente zaken – wordt dat gewoon toegekend, uiteraard ook in de loop van de maand januari. Dat is een belangrijk stuk van wat we zorggarantie noemen.

De voorzitter: De heer van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Tevergeefs heb ik opnieuw gevraagd: 'Wanneer komt die concrete toepassing er?' En minister, dat vind ik echt pijnlijk. Want elke keer

wanneer u schermt met 'ik heb zoveel miljoenen uitbreidingsbeleid', creëert dat verwachtingen. Maar de realiteit op het terrein is dat er sinds september geen middelen in uitbreidingsbeleid ter beschikking zijn gesteld. Wel integendeel, sinds de invoering van persoonsvolgende financiering hebben we een explosie gezien van het aantal aanvragen noodsituatie: maal drie ten opzichte van het gemiddelde. Dat zijn dus meer dan duizend mensen die van geen hout pijlen weten te maken en die u komen smeken: 'Alstublieft, geef mij in noodsituatie een budget.'

En wat hebt u gedaan? Daar waar in het verleden twee derde werd goedgekeurd, hebt u er nu de helft van geweigerd. U hebt mensen het deksel op de neus gegeven, met het argument dat we zo veel mogelijk in reguliere middelen zouden steken. En wat zien we dan? Als het gaat over de reguliere middelen, geeft u nu opnieuw niet thuis, minister.

Ik wil positief eindigen en een pleidooi houden om van de miljoenen die u nu laat liggen – láát liggen – geen cent te laten verloren gaan voor zorg, geen dag te laten verloren gaan voor de hulp van mensen met een handicap en hun familie en die middelen te herinvesteren in bijkomende assistentiebudgetten. Dat is mijn helder pleidooi, minister. Ik hoop dat u daar nu voor één keer duidelijk 'ja' op zult zeggen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de initiatieven van de Vlaamse Regering met betrekking tot de herstructurering bij Carrefour

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Vlaamse ondersteuning van de ontslagen werknemers van Carrefour bij hun zoektocht naar een nieuwe job

ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van Carrefour naar een nieuwe job

ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van Carrefour naar een nieuwe job

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, de laatste maanden worden we overspoeld met hoeraberichten van de Vlaamse Regering en de Federale Regering: de economie trekt aan, er zijn vele openstaande vacatures, nieuwe zaken openen, er is de taxshift, er is zogenaamd de stijging van het nettoloon enzovoort. En plots komt daar dan een dossier als Carrefour tussen gefietst, waarbij meer dan 1200 jobs op de helling staan. Daarmee worden we terug met onze voeten op de grond gezet en worden we geconfronteerd met de realiteit.

Ik wil immers van de gelegenheid gebruikmaken om ook, tussen al die hoeraberichten in, te zeggen dat er nooit wordt gesproken over de vele faillissementen van kleine kmo's, van eenmanszaken, waarbij veel jobs verloren gaan, en dat is het spijtige van de zaak. Wat ook spijtig is in het dossier van Carrefour, is dat mensen opnieuw de dupe zijn van het falende beleid van hun directie gedurende de jongste decennia. De directie slaagde er zelfs in om naar aanleiding van de herstructurering een filmpje te verspreiden waarbij 80 procent ging over de investeringen die ze zou doen, en amper 10 à 20 procent over de ontslagen en

de families die er de dupe van zouden worden. Ik vind het een bijzonder slechte evolutie. Minister, natuurlijk kunt u daar niks aan doen, maar wat belangrijk is, is dat we die mensen die zullen worden ontslagen, zo snel mogelijk aan een job helpen. Er zijn daarvoor verschillende methodes. Er is sprake van een crisiscel. Misschien kunt u daar straks op reageren, maar natuurlijk is mijn vraag wat u binnen uw bevoegdheid kunt doen om deze mensen zo snel mogelijk aan een nieuwe job te helpen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik denk dat we de 1233 mensen die hun job hebben verloren of recent aangekondigd kregen dat ze hun job gaan verliezen, vandaag in dit Vlaams Parlement niet gaan helpen door het proces van de directie van Carrefour te maken, maar wel door na te gaan op welke manier we die mensen opnieuw een perspectief kunnen bieden. Als we de cijfers bekijken, dan zien we dat er netto in 2018 48.000 nieuwe jobs bij komen, dat er in de supermarkten vandaag 1000 openstaande vacatures zijn en dat er qua winkel-personeel 4500 openstaande vacatures zijn. We hebben in dit mooie huis al heel vaak gesproken over een nijpende krapte op de arbeidsmarkt, die een probleem is. In die zin biedt dat probleem toch echt wel een onvoorstelbaar perspectief voor de mensen bij Carrefour die vorige week het bijzonder pijnlijke en slechte nieuws te horen kregen. Dat zijn ongetwijfeld 1233 zeer getalenteerde mensen, waarvan er 180 mensen actief zijn op de hoofdzetel als administratief personeel. De rest, ongeveer 1000 mensen, zijn mensen die in de winkels staan, die daar ook ervaring mee hebben. Wij hebben op Vlaams niveau VDAB, dat als ik me goed herinner ook bij ING zeer proactief, nog voor er een tewerkstellingscel was opgestart, al competenties en zo meer in rekening bracht. Minister, vandaar mijn vraag: zijn wij hier op Vlaams niveau al klaar om die mensen hun talenten vast te nemen en daarmee naar bedrijven te gaan, niet enkel de heel grote spelers, maar ook kmo's die op zoek zijn naar getalenteerde, gemotiveerde en ervaren mensen? Minister, staan wij klaar?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, de collega's hebben het daarnet al aangehaald: het nieuws over Carrefour heeft de afgelopen dagen de media gedomineerd. Vorige week donderdag kregen de werknemers van Carrefour een ijskoude douche. Ze kregen immers te lezen dat er wegens een herstructurering meer dan 1200 jobs zouden verdwijnen. Een van die werknemers is bijvoorbeeld een kassierster van pakweg 46 jaar. Collega's, wij gaan allemaal naar de supermarkt, wij doen allemaal inkopen: jullie weten over wie ik het heb. Zij en heel wat van haar collega's zitten op dit moment met heel wat vragen, met heel wat onrust. Welke impact zal dit nieuws bijvoorbeeld hebben op haar toekomst, op haar job, op haar financiële situatie, op haar gezinsleven misschien zelfs? Ze leest ondertussen in de kranten ook heel wat analyses van economen en arbeidsmarktspecialisten, die, voor een groot stuk terecht, het verhaal brengen dat het goed gaat met onze economie, dat er heel wat jobs bij komen en dat dit in het grote verhaal eigenlijk weinig impact heeft. Tot op zekere hoogte kan ik dat ook volgen, en begrijp ik dat, maar ik heb veel meer begrip voor de zorgen en de onrust en de vragen die de mensen bij Carrefour vandaag de dag hebben over hun toekomst en over wat er op dit moment zal moeten gebeuren.

Minister, mijn vraag aan u is dus heel helder: op welke manier kunt en zult u garanderen dat die mensen de nodige ondersteuning krijgen, de juiste ondersteuning krijgen om niet alleen verder aan de slag te kunnen blijven op onze arbeidsmarkt, maar dat ook op een kwalitatieve manier, die niet moet onderdoen voor de manier waarop ze op dit moment al aan de slag zijn op onze arbeidsmarkt? Welke stappen zult u daarin ondernemen? (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, minister, de aankondiging van Carrefour vorige week is en blijft een schok. Het is een schok voor die 1200 mensen en hun gezinnen. Heel veel Vlamingen hebben zich dezelfde vraag gesteld: zal mijn job misschien de volgende zijn die wordt 'weggedigitaliseerd'? Zal mijn job de volgende zijn die daarvan het slachtoffer wordt? Die mensen moeten wij een antwoord en perspectief kunnen bieden.

De digitalisering gaan we niet tegenhouden, die willen we ook niet tegenhouden. De mensen zullen blijven pakjes bestellen bij Bol.com, bij Vente-Exclusive en binnenkort bij IKEA. Daarom is mijn vraag, minister, hoe kunnen we die mensen bij Carrefour begeleiden naar de 250.000 nieuwe vacatures die openstaan? Hoe kunnen wij hen niet alleen een job maar ook een volwaardige job bezorgen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Collega's, ik sluit aan bij jullie medeleven. Het is nooit fijn om je job te verliezen zonder dat je daar zelf om gevraagd hebt. Je hebt de omgeving waar je graag werkt, je collega's waar je misschien zelfs mee bevriend bent en plots krijg je die koude douche. Plots is er die onzekerheid, je hebt dat wellicht niet zien aankomen. Trouwens, niemand weet al of hij ontslag krijgt of niet, vandaag is het nog totale onzekerheid. Aangenaam is zeker anders.

Natuurlijk is er wel een positief element. Mijnheer Annouri, u hebt dat juist naar voren gebracht. Mijnheer Sintobin, u doet een beetje negatief, u vraagt waar de hoerastemming vandaan komt. Ja, er is krapte vandaag op de arbeidsmarkt. Ja, de werkloosheid daalt al 29 maanden op rij. En ja, we hebben het grootste aantal vacatures ooit gehad in 2017, er waren 12 procent meer vacatures dan een 2016. En ja, zoals de heer Ronse zegt, zelfs bij de concurrenten van Carrefour zijn er vacatures, vrij veel zelfs in die sector. Dat is positief nieuws. Het is veel aangener om te gaan zoeken naar een alternatief als er openstaande vacatures zijn. Dus dat is een goede zaak.

Wat kunnen wij daar nu aan doen? U kent de wetgeving. Er moet eerst sociaal overleg komen. Er moet nog worden bepaald hoeveel mensen effectief hun job verliezen en welke mensen dat uiteindelijk zullen zijn. Dat zou in dat sociaal overleg naar voren komen, maar wij hebben daar niet op gewacht.

Ik ben vrijdag gaan samenzitten met Brussels minister van Werk Gosuin en Waals minister van Werk Jeholet. We hebben opnieuw, zoals de heer Sintobin naar voren brengt, een crisiscel opgericht. Daarin zitten onze drie arbeidsbemiddelingsbureaus: VDAB, Forem en Actiris gaan samen bekijken wat we kunnen doen. Er zijn drie elementen die daar een rol spelen. Zelfs al is het sociaal overleg dat moet plaatsgrijpen het eerste dat moet gebeuren, misschien kunnen we toch al wat suggesties doen voor onderwerpen voor het overleg.

Bijvoorbeeld, men zou in kaart kunnen brengen welke competenties de mensen die zullen worden ontslagen, hebben opgebouwd op de werkvloer. Dat is het competentievisum dat ze zouden kunnen meegeven aan de mensen, wat daarna de invulling van vacatures kan vergemakkelijken. Het zou mooi zijn, het zou goed zijn, dat Carrefour zich daartoe engageert in dat sociaal overleg, om dat te maken. Ik heb daarover gesproken met de directie van Carrefour en dat gesuggereerd.

We zouden ook al infosessies kunnen organiseren. Niet voor de mensen die ontslagen zijn, want we weten nog niet wie dat zijn, maar voor hun vertegenwoordigers zodat die weten wat er nu kan gebeuren, hoe het gaat gebeuren, en wat er na het sociaal overleg gaat gebeuren.

We maken ons nu al klaar voor de tewerkstellingscel die daarna zal worden opgericht. Daar zullen VDAB, Forem en Actiris, na het sociaal overleg, na het outplacement, na een warme overdracht naar VDAB voor de mensen die nog niet aan de slag zijn, elke persoon begeleiden naar een nieuwe job.

En collega Annouri, u vraagt garanties. Ik kan garanderen dat die mensen maatwerk zullen krijgen en dat we voor alle mensen die nog geen job hebben gevonden na hun outplacement, zullen nagaan hoe we hen optimaal kunnen begeleiden naar een nieuwe job. Dat is de inspanningsverbintenis die wij vanuit Vlaanderen kunnen doen.

Ik kan u nog zeggen – en dat is voor mij toch wel belangrijk – dat ik intussen mails van werkgevers krijg die mij vragen hoe ze in contact kunnen komen met die potentiële kandidaten voor nieuwe jobs. Ze hebben jobs en ze vragen mij hen te sturen. Het is te vroeg, zoals ik al zei, want we weten nog niet wie ontslagen is. Ik geef die bedrijven die vacatures hebben, door aan VDAB, zodat VDAB te gepasten tijde die link en matching kan doen tussen de openstaande betrekkingen en de mensen die effectief zullen worden ontslagen.

Ik denk dat we aan die mensen – en we weten nog niet welke mensen het zullen zijn – een boodschap van hoop kunnen geven dat er, niettegenstaande het vervelende dat ze van job zullen moeten veranderen, potentieel is op de arbeidsmarkt zodat ze morgen opnieuw een job kunnen hebben. Laat ons die boodschap van hoop maar aan die mensen geven.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil niet negatief klinken, maar het is natuurlijk wel zo dat die mensen van de ene dag op de andere worden geconfronteerd met hun ontslag, tussen alle hoera-berichten in. Het is niet de eerste keer de afgelopen jaren. Recent was er Bombardier, en er zijn nog voorbeelden.

Collega Ronse, ik vind het mijn plicht om inderdaad de directie van zulke bedrijven op hun verantwoordelijkheid te wijzen dat door hun slecht beleid in de afgelopen decennia 1200 mensen worden ontslagen. U zegt dat er vacatures zijn. Het zal wel zijn dat er vacatures zijn, maar u weet net zo goed als ik dat veranderen van job voor heel wat mensen niet evident is, en zeker niet als ze op een bepaalde leeftijd zijn. Het kost misschien een extra verplaatsing. Het vraagt ook een familiale reorganisatie. Zo gemakkelijk zeggen dat ze maar van job moeten switchen, is niet gemakkelijk. *(Opmerkingen)*

Neen, dat wordt hier achter mij gezegd.

Ik wil er ook op wijzen – en dat stoort mij aan zulke bedrijven als Bombardier, Carrefour en vele multinationals – dat ze Europese steun krijgen, federale steun via fiscale achterpoortjes. Carrefour heeft zelfs in 2009 Vlaamse steun gekregen en in 2010 hebben ze 1700 mensen ontslagen.

Minister, mijn bijkomende vraag is wat er gebeurt met de steun die Carrefour de afgelopen jaren heeft gekregen.

De voorzitter: Mijnheer Sintobin, u moet proberen korter te spreken. Het zijn altijd dezelfde mensen.

Axel Ronse (N-VA): Zolang het niet van mijn tijd afgaat, is het niet erg.

Collega's, ik denk dat we het hoofd koel moeten houden. Koel houden, enerzijds voor de 1233 mensen die effectief van job zullen moeten veranderen, maar

anderzijds ook voor de vele ondernemers en kmo's die vandaag bijna vruchteloos op zoek zijn naar nieuwe mensen.

Ik zie, collega's, een minister die klaarstaat om die mensen op te vangen, om effectieve garanties te geven zodat ze op zeer korte termijn een nieuwe job zullen krijgen. Ik zie werkgevers en kmo's die snakken naar die mensen. Wat mijn enorme angst is, is, minister, dat er op federaal niveau een beslissing zal worden genomen waardoor we het talent van die mensen niet eens meer zullen kunnen activeren, namelijk dat men het vroegere brugpensioen opnieuw in gang zou zetten. Het zou volgens mij een criminele beslissing zijn, enerzijds voor die mensen – talent dat we zomaar afschrijven –, en anderzijds voor de ondernemingen – talent dat we hun zomaar zouden ontnemen.

Minister, wat is uw visie hierop?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Al goed dat uw partij mee in de federale meerderheid zit, collega Ronse.

Minister, ik heb uw antwoord goed gehoord. U hebt gelijk dat het nog te vroeg is. Op dit moment is er bij Carrefour zelfs een ondernemingsraad bezig. U hebt een inspanningsverbintenis gedaan, zal ik maar zeggen. Op 19 februari zult u ook de resultaten zien van het plan dat zal worden opgesteld door VDAB, Forem en Actiris. We zullen dat opvolgen.

Minister, maar wat er nu gebeurt met Carrefour, is geen geïsoleerd geval. Vorig jaar stonden wij hier met, denk ik, exact dezelfde collega's in verband met ING. Ook daar zagen we dat de digitalisering een effect heeft op onze arbeidsmarkt en dat daarmee jobs verloren gaan. De 'creatieve destructie' heet dat zo mooi, met heel vergaande gevolgen voor mensen op de arbeidsmarkt.

Wat ik jammer vind aan uw beleid, minister, is dat, telkens wanneer dat gebeurt, u zegt dat u met een plan komt en dat u ervoor gaat zorgen dat die mensen worden begeleid.

Het is tijd voor een beleid dat daar op voorhand op inspeelt en dat niet wacht tot er jobs worden weggevaagd om dan pas met een heroriënteringsplan te komen. Er zijn verschillende experts die hebben gesproken over een transitiefonds. Hoe zult u ervoor zorgen dat mensen in de toekomst – het is niet de eerste keer en het zal niet de laatste keer zijn – al op voorhand voorbereid zijn om geheroriënteerd te worden?

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het is zeer positief dat u in zo'n vroeg stadium al initiatieven neemt om die mensen te kunnen toeleiden naar nieuwe jobs.

In de nieuwe economie zijn er drie dingen die we nog moeten doen. Ten eerste moet de Vlaamse Regering meer investeren in bijscholing, opleiding, hervorming. Ik denk dat we daarover – pact is het modewoord – een echt pact zouden kunnen maken. Ten tweede, diegenen die het moeilijkste opnieuw aan een job geraken, zijn de 55-plussers. Ik vind nog steeds dat er voor de 55-plussers een extra bijkomende doelgroepkorting moet komen. Ten derde, als we de mensen perspectief willen bieden... Wel, dertig jaar geleden ongeveer was er Flanders Technology. Dat had een doel, namelijk er proberen voor te zorgen dat nieuwe technologie niet wordt aanzien als een bedreiging maar als een hefboom voor vooruitgang voor de economie en voor de mens.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik heb die artikels natuurlijk ook allemaal gelezen. Op micro-economisch vlak is dit voor heel veel mensen een persoonlijk drama. Ik heb de artikels ook gelezen als ondernemer. We weten allemaal dat er heel veel vacatures openstaan. Dit kan tegelijkertijd ook een antwoord bieden op die openstaande vacatures.

Ik heb wel een bedenking. Het gaat niet zo goed in de retail. Die sector staat onder druk. Het is te eenvoudig om die mensen automatisch toe te leiden naar de vacatures die nu openstaan in de supermarktketens. Het zou een antwoord kunnen bieden op hun nood aan een job, maar tegelijkertijd moeten we naar hun competenties en talenten kijken om te zien of we hen niet kunnen begeleiden naar sectoren die iets minder onder druk staan. Het is mijn uitdrukkelijke vraag om er bij VDAB echt op aan te dringen om verder te kijken dan enkel de supermarktketens.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, een aangekondigd ontslag van 1233 werknemers, van 1233 gezinnen, is in eerste instantie een persoonlijk drama voor vele van die werknemers. Onze aandacht moet in eerste instantie gaan naar hoe we de focus kunnen leggen op de vele vragen en bekommernissen van die werknemers.

Ik heb gehoord dat u gaat samenzitten met de regionale ministers van Werk, met VDAB en dies meer. We zitten toch nog in de eerste fase van het collectief ontslag waarbij wordt gekeken hoe het aantal ontslagen kan worden beperkt en hoe personeel kan worden geheroriënteerd intern en extern. Men zal er alles aan trachten te doen om oplossingen te vinden voor die werknemers. Daarom vind ik het belangrijk om ook met de vakbonden te gaan samenzitten. Zij zijn daar dagelijks mee bezig. Hebt u met hen samengezeten om te kijken hoe men de sociale gevolgen van die aankondiging zoveel mogelijk kan beperken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik heb dat niet gedaan: federaal minister Peeters en de Federale Regering hebben dat gedaan. Ik heb daar ook weerslag van gekregen. Ik zie ook niet echt in wat wij kunnen doen met de vakbonden. Dat is het sociaal overleg. We moeten die mensen ook niet dubbel dezelfde zaken laten zeggen. Met VDAB, Forem en Actiris bereiden we wel dat sociaal overleg voor en kijken we op welke manier we mee die ondersteuning kunnen geven.

Mevrouw Vanwesenbeeck, u had een vraag over het elders inzetten van die competentie. U kent ondertussen een beetje het beleid dat we voeren in Vlaanderen.

Het is expliciet de bedoeling wat minder te kijken naar het curriculum vitae en naar de plaatsen waar iemand voordien heeft gewerkt. We moeten stoppen met de idee dat iemand die in retail heeft gewerkt enkel opnieuw in retail terecht kan. We zitten helemaal op die lijn. VDAB werkt volgens die lijn. Dit punt komt straks nog aan bod bij de behandeling van een andere actuele vraag. Dit kan immers ook een antwoord zijn op het bestaan van knelpuntberoepen in veel sectoren. We moeten de mensen tonen dat ze niet enkel naar hun eigen sector moeten kijken. Ze moeten ook daarbuiten kijken. Ze kunnen een heel ander beroep uitoefenen. Wie weet hoe gelukkig ze worden als ze dit hebben geprobeerd?

Er is net het beeld geschetst dat het niet goed gaat in de retailsector. Ik krijg ook andere signalen. Wat de digitalisering betreft, zijn er bedrijven die niet enkel meedraaien, maar ook vooroplopen. Die bedrijven zijn uitdrukkelijk op zoek naar

bijkomende mensen. Net voor de sluiting van Carrefour is tijdens De Zevende Dag nog een goed voorbeeld getoond. Een schoenenhandelaar heeft hier duidelijk op ingespeeld en zoekt meer personeel. Indien dit goed wordt aangepakt, is dat effectief geen bedreiging. Dat kan een voordeel zijn.

Mijnheer Van Rompuy, volgens mij scoren we op het vlak van digitalisering sterk. We zien dat ook in internationaal opzicht. We hebben goede onderzoeksinstellingen. We hebben onze speerpuntclusters die samenwerking en innovatie aanmoedigen. In het nieuwe digitale tijdperk is dit nodig. Om de angst van de mensen gedeeltelijk weg te nemen, proberen we hen in september 2018 naar een technologiefestival te laten gaan. Daar kunnen ze dan voelen en zien wat de toekomst op digitaal vlak net is. Op die manier bieden we een antwoord en kunnen mensen hun kansen grijpen. Onze ondernemingen die daar aanwezig zullen zijn, zullen de kans krijgen bij anderen inspiratie op te doen. Ze kunnen opnieuw nagaan op welke wijze ze op een positieve wijze op dat geheel kunnen inspelen.

Mijnheer Annouri, u vindt het spijtig dat ik niet op de digitalisering inspeel. Ik wil dat weerleggen. Heel de filosofie van de loopbaancheques houdt net in dat we mensen laten nadenken over hun eigen loopbaan. Ik ga akkoord dat heel wat werkgevers zelf nog niet bezig zijn met een loopbaanfilosofie in hun eigen bedrijf. Om die reden hebben we in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met de werkgevers en de vakbonden het Guldensporenakkoord afgesloten. We gaan na hoe we vanuit het Vlaams beleid de competenties van de werkgevers kunnen bijschaven en hoe we kunnen bijdragen aan een loopbaangerichte filosofie van de werknemers. Dat akkoord wordt nu uitgerold. Op die manier bieden we hulp.

Gisteren heb ik de start gegeven van de New Skills Agenda for Europe. We kijken opnieuw naar het geheel van de competenties. Dat gebeurt samen met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die het huidige systeem verder zal analyseren en zal nagaan op welke wijze we hier beter op kunnen inspelen in functie van elders in Europa aan de gang is. Ik ben daar heel open over. Ik ben klaar om met de OESO na te gaan wat we nog kunnen verbeteren. Volgens mij beginnen we helemaal niet vanop nul. Er is al een competentiematching. Op dat vlak staan we ver voor op andere landen en andere regio's.

Mijnheer Ronse, wat mijn visie op het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag (SWT) betreft, wil ik niet dat mensen met een bepaalde leeftijd of mensen met meer ervaring, als ik het zo mag formuleren, het signaal krijgen dat ze vandaag geen plek meer hebben op de arbeidsmarkt. Voor mij is het essentieel dat er plaatsen op de arbeidsmarkt zijn. We zien dat steeds meer 55-plussers aan het werk zijn. Het zijn er nog te weinig, maar we voeren in dit verband een beleid. We zien dat mensen die langdurig werkloos zijn en in die categorie vallen tegenwoordig steeds meer werk vinden. Er zijn nog drempels en vooroordelen, maar we proberen ze stap voor stap weg te werken. Ik zou het verkeerd vinden een groep mensen het signaal te geven dat ze niet meer thuishoren op de arbeidsmarkt.

Mijnheer Sintobin, ik herhaal dat ik het ook persoonlijke drama's vind voor die mensen. Ik ben het daar helemaal mee eens. Mevrouw Kherbache heeft dit ook naar voren gebracht. Het is nooit fijn voor iemand zijn job of zijn collega's te verliezen. Dat is effectief niet gemakkelijk. Ik denk dat we die mensen wel heel wat steun, perspectief en hoop bieden.

Dat is de weg die ik verder wil opgaan. Ik hoop dat men in de toekomst vanuit bedrijven zelf, waar je ziet aankomen dat er wijzigingen zijn, meer zelf het initiatief neemt om mensen naar een loopbaan te begeleiden, binnen of buiten een bedrijf, en dat men mensen opleidt.

U vroeg of ik de steun ga terugvorderen. Als die steun in het verleden is gegeven om de mensen verder op te leiden, als die steun is gegeven om die mensen in een loopbaanperspectief te zetten, dan zou ik zeggen: neen, want dan hadden ze er nog meer aan moeten besteden. Maar als die steun is gegeven met een werkgelegenheidsgarantie of dergelijke meer, dan zullen we die uiteraard terugvorderen, zoals we dat ook in het verleden hebben gedaan. Als die gebeurd is voor investeringen of dergelijke meer, dan zullen we dat opnieuw bekijken.

Zij hadden nog meer moeten doen ten aanzien van hun werknemers op het vlak van opleiding en loopbaanbegeleiding. Wat er gebeurt bij Carrefour, is niet iets dat van vandaag op morgen gebeurt. Dat is iets dat er al zat aan te komen. En daar hadden ze beter op kunnen anticiperen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Bedankt, minister. Ze hadden vooral iets moeten doen aan het concept van hun winkels. Ik weet niet of u ooit in een hypermarkt van Carrefour bent geweest: daar is de tijd stil blijven staan.

Het zijn menselijke drama's. Wij praten hier over van alles en nog wat, en als ik bepaalde collega's bezig hoor, vinden ze die 1200 ontslagen niet zo erg, 'want er zijn toch honderden vacatures'. Voor mensen die ontslagen worden op een bepaalde leeftijd en in bepaalde werksituaties, is dat een menselijk drama en is dat niet zo evident om van job te veranderen.

En wat die steun betreft: ze hebben niet alleen Vlaamse steun gekregen. Het is wel cynisch dat ze in 2009 500.000 euro Vlaamse opleidingssteun gekregen hebben en in 2010 1700 mensen hebben ontslagen. Dat is de manier van werken van deze bedrijven. Het zijn die bedrijven die wij federaal, Europees en Vlaams ondersteunen. Ik vind dat wij het geld moeten terugvorderen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik zal als politicus nooit ofte nooit aan bedrijven zeggen hoe zij moeten ondernemen. Dat is onze taak niet. Ook niet aan Carrefour. Het is wel onze taak om klaar te staan en hoop te geven voor die 1233 mensen die inderdaad een persoonlijk drama te verwerken krijgen. Maar het is evenzeer onze taak om niet laf te zijn en ook hoop te geven aan die ondernemers en hun werknemers die vandaag keihard op hun tandvlees zitten, op zoek naar collega's die hen kunnen versterken, om met nieuwe collega's de orders aan te kunnen.

Daarom zou het echt een laffe maatregel zijn om dat brugpensioen goed te keuren. Dat zou niet goed zijn. Vanaf 2014 zijn er 3883 mensen in brugpensioen/SWT gekomen. Daarvan zijn er maar 91 aan het werk. Dat kunnen we vandaag echt niet maken op onze arbeidsmarkt. Ik pleit dus voor hoop, doorzetting en overtuiging. (*Applaus bij de N-VA en van Daniëlle Vanwesenbeeck*)

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik heb het daarnet al aangehaald: wat nu met Carrefour gebeurt, dat is niet de eerste keer in Vlaanderen, en het zal niet de laatste keer zijn. Ik wil mijn opmerking van daarnet herhalen. Ik vind het jammer om tot de conclusie te komen dat we hier in Vlaanderen case per case, elke keer als er iets misloopt, met een soort beleid lijken te komen om die mensen toch op een zo goed mogelijke manier op te vangen. En dat is goed. Ik geloof in uw intenties. Ik zal samen met u blijven opvolgen dat we die mensen die bij Carrefour ontslagen dreigen te worden, op de juiste manier begeleiden, zodat ze op een goede manier aan een nieuwe job geholpen worden.

Maar in deze tijden van digitalisering is er nood aan meer. En daar wringt het schoentje. U zegt dat u het een en het ander aan het ondernemen bent. Too little, too late. Kijk naar de ons omringende landen. Kijk naar Nederland. Kijk naar Duitsland. Zij zijn daar al heel veel stappen verder in dan wij. Ik vind, minister, dat het uw verantwoordelijkheid is om de handen in elkaar te slaan met onder andere de vakbonden en de werkgevers om na te denken over hoe u, bijvoorbeeld via een transitiefonds – maar dat kunnen ook allerlei andere methodes zijn – ervoor kunt zorgen dat onze arbeidsmarkt klaar is voor de veranderingen die eraan zitten te komen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het belangrijkste is dat we die mensen aan een nieuwe job helpen.

Tot slot nog één woord over het brugpensioen. De tijd dat het brugpensioen eenvoudig een brug naar het pensioen was, is voorbij. Het brugpensioen is geen hangmat meer. We hebben op federaal niveau samen beslist dat ook die mensen verplicht zijn om een nieuwe baan aan te nemen. Collega Ronse, al die mensen die hun leven lang hard gewerkt hebben, die aan het einde van hun loopbaan de pech hebben om ontslagen te worden, die mensen mogen we niet in de armoede duwen. Die moeten we naar een nieuwe job kunnen toeleiden.

Dat is het verschil tussen onze sociale zekerheid en uw zogenaamde sociale zekerheid.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de nieuwe lijst knelpuntberoepen en het beleid ter zake van VDAB

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Een klassieker elk jaar in het arbeidsmarktbeleid is de voorstelling van de studie van de knelpuntberoepen door VDAB. Helaas is dat een klassieker, want jaar na jaar komen gelijkaardige beroepen terug, uit de bouwsector, uit de zorgsector, uit de metaalsector. Ook gisteren was dat het geval: 21 lange bladzijden VDAB-literatuur met een oplijsting van beroepen waarvoor werkgevers heel moeilijk de juiste mensen vinden om de jobs in te vullen.

Er zijn veel jobs, er wordt ook hard gewerkt, in het onderwijs bijvoorbeeld, met de hervorming van duaal leren, bij de bedrijven, samen met u, met het pact dat u recent nog hebt aangekondigd, maar uiteraard heeft ook VDAB een bijzonder belangrijke rol als het gaat over de aanpak van de knelpuntberoepen in onze economie. Daar kan allicht nog een tandje bijgestoken worden.

Minister, recent hebt u nog in antwoord op een vraag van mevrouw Coppé aangegeven dat het aantal door de VDAB georganiseerde knelpuntopleidingen in bijvoorbeeld de zorgsector jaar na jaar is gedaald. Wij verwachten eerder een stijgende tendens. Wij verwachten dat de VDAB meer inspanningen doet om werkzoekenden, maar ook andere groeiende groepen inactieven op onze arbeidsmarkt of net naast onze arbeidsmarkt te begeleiden naar een job, en dus meer knelpuntopleidingen gaat organiseren.

Wat zult u bijkomend doen om de knelpuntberoepen in onze economie te helpen invullen, zowel door werkzoekenden als door andere inactieven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het is bijna onmogelijk om u in twee minuten een antwoord te geven, met alles wat we al doen en aan het organiseren zijn. Ik maak een onderscheid tussen een aantal knelpuntberoepen waar een echte opleiding van verschillende jaren voor nodig is voor iemand ze kan invullen, bijvoorbeeld ingenieur of een aantal technische beroepen, waarvoor we, zoals u zelf al zei, onder andere met duaal leren, maar ook met STEM-acties, een grotere instroom proberen te hebben naar het studeren en op die manier meer mensen te hebben die die jobs kunnen invullen. Dat is een langetermijnwerk. We houden dat samen vol in de Vlaamse Regering.

Dan zijn er een aantal knelpuntberoepen waar men er op korte termijn toe kan komen dat ze kunnen worden ingevuld. Er zijn een aantal beroepen waarvoor het aantal opleidingen onvoldoende is om zelfs diegenen die geïnteresseerd zijn om die jobs in te vullen, op te leiden. Daarvoor hebben we het versnellingsplan van VDAB waarmee we effectief gaan inzetten op een derdebetalersysteem en waarvoor we mobiele opleidingen gaan organiseren. Waar de opleidingen anders op een bepaalde plaats gebeuren, gaan ze naar de werklozen toe zodat de werkloze gemakkelijker die opleiding kan volgen. Ik ben ervan overtuigd dat we de hoeveelheid knelpuntopleidingen op die manier kunnen opdrijven en ervoor zorgen dat er op die vlakken geen wachtlijsten meer zijn.

Dan zijn er de beroepen waar er gewoon geen instroom is, omdat men het beroep niet aantrekkelijk vindt, of omdat er wel opleidingen zijn, maar de opleidingen niet ingevuld geraken. Op dat vlak kunnen we zeer veel doen. Ten eerste is er de screening van de langdurig werklozen die VDAB doet. Ik hoop dat dat de instroom naar een aantal knelpuntberoepen en knelpuntberoepenopleidingen opnieuw zal verhogen. Maar er is ook, en dat is heel belangrijk, de competentiematching. We hebben het er daarnet over gehad bij de zaak van Carrefour, in verband met de vraag van mevrouw Vanwesenbeeck, waarbij we gaan zien of we mensen niet kunnen overtuigen om een heel ander beroep te doen, waarvan ze misschien niet dachten dat ze dat ook wel zouden kunnen gaan doen. Dat vind ik heel belangrijk. Heel die competentiematching vraagt zowel van werkgevers een engagement – maar dat heb ik ook opnieuw gevraagd in het pact tegen de krapte – als van de werknemer, die een 'mindswitch' moet doen om te denken dat hij zo'n beroep misschien ook wel kan doen, misschien met een bijkomende opleiding op de werkvloer of elders.

Je hebt dan nog heel die filosofie van het voortdurend bijscholen van de werknemers. Het Guldensporenakkoord is daarna nog aan bod gekomen. Of neem het aantrekkelijk maken van het beroep, het beter laten zien wat in een beroep echt gebeurt. Ik zie soms dat mensen nog altijd hetzelfde denken over een bepaald beroep als twintig jaar geleden. Ik geef een eenvoudig voorbeeld: in een garage wordt op een heel andere manier gewerkt dan vijf of tien jaar geleden.

Mijnheer Bothuyne, we doen heel wat acties. Met bijkomende zaken, zoals de versnellingsactie vanuit VDAB en het pact tegen krapte en nog heel wat andere acties, schakelen we extra bij. Alles bij elkaar hoop ik dat we op die manier heel wat van die knelpuntberoepen kunnen invullen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, dank u wel. Ik weet dat u heel veel doet. U bent al acht jaar onze minister van Werk.

Minister Philippe Muyters: Ik doe al acht jaar veel.

Robrecht Bothuyne (CD&V): U bent al acht jaar de regisseur op onze arbeidsmarkt, maar een Oscarnominatie heeft er helaas nog niet ingezet. We hopen dat dat effectief kan gebeuren in uw laatste jaar als minister van Werk.

Daartoe zal er, zoals u zelf aangeeft, nog een tandje moeten worden bijgestoken, ook bij VDAB. Werkgevers hebben een verantwoordelijkheid, Onderwijs heeft een verantwoordelijkheid, er is heel wat in beweging. Maar bij VDAB moet het gewoon meer en beter zijn.

U geeft zelf aan dat u werk wilt maken van meer knelpuntopleidingen, maar ze moeten ook beter zijn. De uitstroom naar werk, zelfs na het met succes volgen van een knelpuntopleiding, ligt in sommige gevallen maar rond de 50 tot 60 procent. Ook daar kunnen we dus zeker beter doen, dat hebt u vorig jaar zelf aangegeven. U zou de inhoud van alle knelpuntopleidingen evalueren, bijsturen en versterken, bijvoorbeeld met werkplekleren en dergelijke meer. Ik denk dus dat er nog heel wat meer mogelijk is dan vandaag.

Ik las vandaag in de krant dat VDAB geen verbetering verwacht als het gaat over knelpuntberoepen in Vlaanderen. Ik hoop dat u die woorden kunt tegenspreken en dat u effectief van verandering werk kunt maken. *(Applaus bij CD&V en van Daniëlle Vanwesenbeeck)*

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): De lijst van knelpuntberoepen is al jaren min of meer dezelfde. Het is bijzonder verontrustend dat het aantal werkzoekenden in opleiding ook al jaren veel te laag ligt. Het aantal laaggeschoolde werkzoekenden in opleiding ligt ook veel te laag. Minister, u kunt de alarmsignalen al lang horen. Minister, is dit nogmaals de bevestiging dat VDAB, maar ook de werkgevers, zoals u zelf erkent, te diplomagericht zijn?

We moeten de instroom in de opleidingen verbeteren. Vandaag heb je kerels die willen gaan lassen, maar die van VDAB het bericht krijgen dat ze niet het juiste schoolattest hebben. Dat is niet aanvaardbaar in de huidige situatie van de arbeidsmarkt.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijnheer Bothuyne, een kleine rechtzetting: u zegt dat minister Muylers volgend jaar zijn laatste jaar ingaat als minister van Werk. Ik spreek misschien voor mijn beurt, maar als het van mijn fractie afhangt, komen er nog vele jaren Muylers op Werk. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Kherbache en mijnheer Bothuyne, ik heb het een beetje moeilijk met de manier waarop jullie over ons Vlaams opleidingsbeleid aan het spreken zijn. We hebben verdorie tijdelijke werkervaringen ingevoerd, we hebben 'aanwerven op basis van competenties' ingevoerd, we gaan het aantal individuele beroepsopleidingen (IBO's) verdubbelen. Van alle landen in de wereld zet ons land het meeste in op opleiding. Mevrouw Kherbache, uw tactiek was geld smijten naar werkgevers en subsidies geven. Wij hebben gezegd dat wij een deel van die centen zouden gebruiken om effectief deftige, goede opleidingen te lanceren. We hebben er een aantal afgehaald die niet goed waren. Maar de uitstroom is nog nooit zo goed geweest. Dat is, minister, voor mij zeker een Oscarnominatie waard. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik ben blij dat u toch over een aantal actiepunten spreekt, om een antwoord te bieden op de problematiek van de knelpuntberoepen. Ik kan u nog een suggestie geven. Ze werd al besproken tijdens de bespreking van de beleidsbrief. Er is nog een lijst, die heel relevant is voor West-Vlaanderen: de lijst van buitenlandse werknemers die eventueel tijdelijk in België kunnen komen werken om het tekort in de knelpuntberoepen in te vullen.

Dus de VDAB heeft daar een aparte lijst over opgesteld en die is al een hele tijd niet meer geactualiseerd. Vandaar mijn vraag of u dat opnieuw zou willen opnemen zodat ook die lijst een antwoord kan bieden op de problematiek.

Minister Philippe Muyters: Collega Vanwesenbeeck, ik heb zelf aangekondigd, onder meer op de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO), waar we het over economische migratie hadden, dat we die lijst gaan updaten. Voor mij is heel die economische migratie de volgende mogelijkheid na het zoeken van mensen binnen Vlaanderen, binnen de andere regio's en binnen Europa. Dat gaan we vereenvoudigen. Daarom zijn we met het advies dat we van de adviesraad hebben gekregen volop aan het werk om te kijken hoe we dat omzetten. Een van de elementen daarbij is effectief die lijst van knelpuntberoepen in internationaal perspectief. Dus, ja, die komt er en ik had hem al aangekondigd.

Collega Ronse, dank u voor de lofbetuigingen. Collega Bothuyne en collega Kherbache, natuurlijk ben ik acht jaar bezig. Maar zelfs al ben je acht jaar bezig, en je kijkt naar de arbeidsmarkt in die afgelopen acht jaar, dan zie je dat die fundamenteel is veranderd. Wat wij doen, is acht jaar aan een stuk de instrumenten aanpassen aan de veranderde arbeidsmarkt die er ondertussen is.

En ja, er waren knelpuntberoepen. En ja, die waren er ook al voor ik minister werd en die waren er al even lang of zelfs langer voor ik minister was. Collega Kherbache, ik vind het heel raar dat u naar voren brengt dat we niet genoeg opleidingen hebben. We hebben gezien dat een opleiding voor heel veel werkzoekenden niet het juiste instrument is om in te zetten. Wat hebben we gedaan? We zijn gaan zoeken naar andere instrumenten. Die andere instrumenten zijn tijdelijke werkervaring en plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) die we omvormen tot wijkwerken, waardoor die mensen niet in een systeem blijven zitten. We zijn de gescos gaan regulariseren in plaats van hen in andere systemen te steken. Dat zijn een hoop activiteiten, een hoop instrumenten die activerend zijn ingezet, waardoor heel wat mensen nu wel kansen krijgen.

Het sluitstuk voor mij is dat we zeker ten aanzien van de langdurig werklozen duidelijk een initiatief nemen, iets wat in het verleden niet is gebeurd. Voor ik minister werd, was er geen enkel activerend traject meer voor iemand die 52 jaar was en werkloos werd. We zitten vandaag ver boven de 60 jaar. Wat mij betreft kunnen we die leeftijd op termijn doorschuiven naar 65 jaar, 66 jaar en 67 jaar, zodat iedereen die werkloos wordt effectief kan blijven worden geactiveerd en we al die talenten kunnen gebruiken.

Collega Bothuyne sprak ook nog over de uitstroom uit de opleiding in knelpuntberoepen. Mensen kunnen niet verplicht worden, zelfs niet als ze de opleiding succesvol hebben afgerond, om daarna dat beroep te gaan uitoefenen. Er zijn soms omstandigheden die maken dat iemand dat niet doet. Maar voor de rest zal ik uiteraard de kwaliteit continu evalueren en bijsturen waar dat zinvol en nodig is.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, dank u wel. U bent inderdaad acht jaar bezig. U hebt al een en ander in gang gezet, samen met deze regering. Dat is bijzonder positief. Maar u hebt zelf dit jaar een versnellingsplan aangekondigd. Ik denk dat er inderdaad een versnelling nodig is in ons arbeidsmarktbeleid want de noden zijn hoog, niet alleen bij de werkgevers met hun vele oningevulde vacatures maar ook bij de nog altijd 200.000 werkzoekenden en het record aantal dat er in Vlaanderen rondloopt. Dat zijn allemaal mensen met potentieel dat we moeten ontginnen. Daar kan VDAB wat ons betreft zeker meer en beter doen dan vandaag, waarbij 'meer' slaat op meer knelpuntopleidingen en 'beter' slaat op een hogere kans op een job na het volgen van zo een opleiding. Er zit meer in, meer in ons beleid, minister. We rekenen dus op u om daar werk van te maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van video-cv's bij sollicitaties

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, 20 tot 25 jaar geleden solliciteerden de meesten onder ons door middel van een papieren brief. Ik heb er destijds honderden verstuurd. Vroeg of laat reageerde daar toch iemand op.

Ik ben ondertussen zelf werkgever en ik zie dat sollicitanten alles uit de kast halen tijdens hun sollicitatieprocedure. Ik krijg soms gratis kunstwerkjes, waarmee de sollicitant wil aantonen wat hij allemaal kan. Ik vind dat positief.

We hebben het al een hele tijd gehad over de arbeidskrapte. Nu is er een andere evolutie aan de gang. Sommige bedrijven vragen om bepaalde communicatiekanalen te gebruiken, net om bepaalde doelgroepen aan te spreken. Dat heeft Walibi gedaan. Walibi heeft 600 vacatures en wil aanwerven via videokanalen. Dat is dus de enige manier om aan te werven. Aan de ene kant is dat positief, want ze tonen aan de jongeren dat ze begrijpen hoe ze leven en communiceren. Aan de andere kant heb ik daar ook bedenkingen bij. Als dat de enige manier is om een sollicitatie op te sturen, weet ik niet of we daarmee die duizenden werkzoekenden die leek zijn en geen e-mailadres hebben, niet uitsluiten.

Minister, hoe staat u tegenover het verplichtend karakter om enkel en alleen via video te solliciteren?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Vanwesenbeeck, op zich is het natuurlijk een positieve zaak dat Walibi 600 vacatures heeft. Dat zijn er bijzonder veel. Ze hebben ook heel dringend mensen nodig.

Ik ga ervan uit dat dit een eerste methode is die ze gebruiken: 'Als u wilt solliciteren, stuur dan een filmpje op, we gaan het bekijken en dan zien of we u kunnen aanwerven.' Dat is een bijzonder snelle methode. Een element van de sollicitatie is dat men het Nederlands machtig moet zijn. Een videofilmpje is natuurlijk een snelle manier om te checken of iemand wel of geen Nederlands kent, veel beter dan op papier.

Ik ben ook nogal positief dat bedrijfsleiders en ondernemers mee zijn met hun tijd en nagaan welk profiel ze willen en dan inspelen op de leefwereld van jongeren en hen op die manier proberen mee te krijgen. Overigens, Walibi is lang niet de enige. Zoek op internet en je vindt vaak dat men vraagt om een sollicitatievideo op te sturen.

VDAB moet de jongeren of de mensen die willen solliciteren – het moeten lang niet alleen jongeren zijn – daarvoor de nodige skills bijbrengen. Net zoals we sollicitatiegesprekken en sollicitatiebrieven voorbereiden met werkzoekenden, zijn er nu ook mogelijkheden om sollicitatievideos voor te bereiden met werkzoekenden bij VDAB. Dat is een heel positieve zaak. Meer nog, VDAB heeft zelfs een sollicitatievideo-forum waarop iemand zijn kandidatuur kan indienen. Specialisten van VDAB bekijken dat dan en doen suggesties voor verbetering. Werkgevers kunnen dat dan bekijken, niet alleen de brieven zoals vroeger, maar ook de filmpjes. Op die manier spelen ze daarop in.

Mijn conclusie is: laat werkgevers ook innovatief zijn in de manier waarop ze aanwerven. Misschien zullen competenties sneller meespelen, veeleer dan

diploma's of cv's. Daaruit zal ook een zekere vaardigheid blijken. Anderzijds zullen wij met VDAB de mensen voorbereiden om de nodige stappen te zetten, om ook daar op een positieve manier in te spelen op die openstaande vacatures.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, blij uw antwoord te mogen ontvangen. Ik vroeg of u dit al hebt meegenomen in uw VDAB-beleid. Uw antwoord is positief.

Ik ben toch geschrokken van het grote aantal, van de duizenden werkzoekenden die nog altijd niet digitaal actief zijn. De volgende stap moet sowieso zijn om die cijfers naar beneden te krijgen. Er is een vraag vanuit de ondernemerswereld om mensen aan het werk te krijgen. Het is ook zaak om die mensen op een digitale manier te kunnen bereiken.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Vanwesenbeeck, misschien zet uw vraag onze voorzitter ertoe aan om ook een video naar Walibi te sturen. We kunnen allemaal een goed woordje doen voor hem.

Wat uw concrete standpunt betreft, mevrouw Vanwesenbeeck: het gebeurt niet vaak, maar nu verschil ik een beetje van mening met u. Ik denk dat private werknemers, zolang ze niet discrimineren, zelf mogen beslissen op welke manier ze mensen aanwerven. En als ze dan beslissen dat ze enkel mensen willen aanwerven die in staat zijn om een videotje aan te maken en dat door te mailen, dan is dat volgens mij het goed recht van Walibi zelf. Bovendien kan het net helpen in onze strijd tegen discriminatie. Want als mensen met een andere origine via een video spreken, kunnen een aantal vooroordelen over bijvoorbeeld de taal, het voorkomen enzovoort wegvallen, want doorgaans zijn dat mensen die zich heel goed kunnen presenteren. Dat lijkt me dus goed.

Minister, in uw Arbeidspact tegen arbeidskrapte hebt u aangekondigd een sollicitatiefeedback in te voeren. Dat zou volgens mij ook moeten lukken voor die videoconferenties.

Voorzitter, ik wil u gerust helpen met het maken van dat filmpje.

De voorzitter: Mijnheer Ronse, de drie komende weken krijgt u niet meer het woord in de plenaire vergadering. *(Gelach. Applaus)*

Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Ik ben ervan overtuigd dat, wanneer enerzijds een sollicitant op een creatieve manier solliciteert en anderzijds een werkgever op een creatieve manier mensen uitnodigt om te solliciteren, dat alleen maar positief is.

Ik maak me wel wat zorgen over iets anders dan de heer Ronse, namelijk dat uiterlijke kenmerken in een videofilm natuurlijk veel meer in het oog springen. Discriminatie op basis van uiterlijke kenmerken is eerder een risico dan een voordeel. Iemand die er niet zo goed uitziet, iemand die dikker is enzovoort, zou men kunnen discrimineren als men een filmpje moeten opsturen. Minister, zijn er in dat verband instructies gegeven? Ik zou hierin zeker de vrijheid van de sollicitant en die van de werkgever respecteren. *(Applaus bij CD&V)*

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Vanwesenbeeck, we weten dat het aanleren van digitale vaardigheden duidelijk een belangrijk element is voor de toekomst. Werkzoekenden digitale vaardigheden bijbrengen, is een element dat

altijd wordt meegenomen of bekeken, samen met de werkzoekenden. Dat aspect telt zeker mee.

Mijnheer Ronse, u weet dat ik nooit sollicitatiefeedback zal opleggen. Maar ik denk dat het voor elke sollicitatie zinvol zou zijn, zowel voor de werkgever als voor de werkzoekenden. Ik ben daarvoor vragende partij. Ik heb VDAB gevraagd om mee na te denken op welke manier we dat op een efficiënte, maar ook administratief eenvoudige manier kunnen organiseren, zodat bedrijven daar vlot op inspelen. Stel dat er een app is waarop je dat snel kunt doen, dan kan ik mij inbeelden dat diegenen die een sollicitatie vragen in de vorm van een video, ook in staat zijn om snel een reactie te geven in die app. Ik ben het met u eens: het zou goed zijn. We zullen proberen zoveel mogelijk sollicitatiefeedback te krijgen.

Mevrouw Claes, ook vroeger, toen het nog brieven waren, werd er vaak gevraagd om een foto mee te sturen. Mevrouw Vanwesenbeeck zei dat ook al. En de kans die je hebt om via een video je andere vaardigheden aan bod te laten komen, is dan weer een positief element. Er is altijd een plus en een min. Wat mij betreft, zouden die uiterlijke kenmerken niet mogen meespelen. Maar dat je de vaardigheden en attitudes die je hebt kunt tonen via dat filmpje, vind ik dan eerder een positief element.

En ja, ik ben het met u eens, niets verhindert iemand die de Walibi-advertentie heeft gezien om toch per brief te solliciteren. Of Walibi die kandidaat dan al dan niet zal selecteren, is een zaak die Walibi moet bekijken. Maar ik ben het met u eens dat elke werkzoekende uiteraard zelf de mogelijkheid moet hebben – ik zie niet in waarom niet – om te solliciteren op de manier waarop hij of zij wil. Het is natuurlijk de werkgever die bepaalt op welke manier hij of zij werkzoekenden, zonder te discrimineren, de kans geeft om te komen solliciteren.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): We kunnen vaststellen dat er toch wel een evolutie is in de manier van solliciteren.

Collega, ik vond uw opmerking een beetje flauw, in die zin dat die sollicitant vroeg of laat voor de HR-manager of de general manager zal zitten, en dan spelen die uiterlijke kenmerken ook voor een stuk mee. Een video verandert daar niets aan.

Minister, het enige wat ik eigenlijk wou zeggen, is: als het enkel en alleen verplicht is via video, weet ik niet of we daarin iets moeten bijsturen of niet, omdat het ook een groep werkzoekenden uitsluit.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het echtheidsonderzoek naar de Toporovski-kunstcollectie en het zorgzaam omgaan met bruiklenen en collecties in Vlaamse musea

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, de commotie over de bruiklenen van de Stichting Dieleghem in het Museum voor Schone Kunsten (MSK) houdt eigenlijk aan. Ook deze week nog werden opnieuw grote twijfels over die collectie geuit, en die twijfels nemen eigenlijk ook steeds meer toe. We hebben uiteraard het debat vorige week in de commissie gevoerd. Ik wil heel kort even een aantal aandachtspunten uit dat debat herhalen. U hebt gesteld dat, om het internationaal imago zo snel mogelijk te redden en ook om duidelijkheid te scheppen, er een expertencommissie in het leven zal worden geroepen. Die zou deze week worden samengesteld. Het departement neemt ook het uitschrijven van de

opdracht van die commissie op zich. Als ik het goed heb begrepen, is die tweeledig: enerzijds zo snel mogelijk de authenticiteit van die werken nagaan, maar anderzijds toch ook bekijken of er binnen het MSK voldoende due dilligence en voldoende zorgvuldigheid aan de dag werd gelegd in verband met het aanvaarden van bruiklenen, om ook voor de toekomst daaruit lessen te trekken. We hebben gezegd dat dat inderdaad zo snel mogelijk moet gebeuren en dat daar transparantie moet komen.

Er is ook geopperd dat we ons moeten afvragen bij wie eigenlijk de bewijslast voor die authenticiteit van de werken ligt, en er is toch ook wel de vraag gesteld waarom de stukken in de tentoonstelling die voor commotie zorgen, daar blijven hangen en niet naar de depots verdwijnen.

Maandag hadden we toch nieuwe feiten, via het befaamde The Art Newspaper. Dat is vandaag ook overgenomen in De Standaard. Het artikel was lang en geeft toch eigenlijk wel aan dat er steeds meer echt wel vragen over die authenticiteit moeten worden gesteld. Enkele uren later heeft ook het MSK gereageerd, door de stukken inderdaad in het depot te steken. Ook zegt het niet alleen enkele stukken te zullen laten onderzoeken, maar alle stukken aan een onderzoek te zullen onderwerpen.

Minister, hoe zult u uw verantwoordelijkheid nemen om internationaal aan te tonen dat wij echt wel zorgzaam omgaan met bruiklenen, met collecties in onze gerenommeerde musea?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Vorige week hebben we daar in de commissie inderdaad een uitvoerig debat aan besteed. De twee dingen die zijn veranderd als nieuwe elementen ten aanzien van het debat van vorige week, zijn de volgende. Het MSK en de stad Gent hebben beslist om de betwiste werken weg te nemen. Dat is ook hun bevoegdheid. Zij kunnen en zij mogen dat doen, en ik heb daar zeker begrip voor, gelet op de druk die zij wel degelijk ondervinden. Daarnaast zijn er inderdaad nog een aantal artikels die daarover binnenlands en buitenlands verschenen. Mevrouw Coudyser, daar staan heel veel meningen in. Ik ben altijd geïnteresseerd in meningen, maar ik ben nog meer geïnteresseerd in de feiten.

Zo kom ik op het antwoord dat ik u vorige week al heb gegeven, en dat ik nog eens wil verduidelijken. Er zijn drie dingen die we nu gaan doen om een antwoord te geven, ook op uw vraag. Er is inderdaad een bepaalde reputatieschade, maar wij gaan die tot een minimum beperken. We gaan ten eerste de waarheid bovenhalen door een aantal werken materiaaltechnisch te onderzoeken. We gaan ten tweede inderdaad bekijken of het MSK Gent de nodige voorzorgen heeft genomen, maar ik wil wel benadrukken – ik herhaal dat nog eens en ik weet dat weinigen me daarin geloven – dat het museum wel degelijk de normale voorzorgsmaatregelen heeft genomen, zijnde eigen documentatie en opzoekingen, kunsthistorisch advies van experts en materiaaltechnische garanties, weliswaar met betrekking tot een beperkt aantal werken.

Dan is er het derde punt van het onderzoek door de onafhankelijke experts: het uitwerken van een kennistraject voor de andere musea. U hebt dat terloops vernoemd. Dat is ook een van de dingen die verantwoordend dat ik daar gemeenschapsgeld in wil investeren. We mogen immers niet naïef zijn: dit kan nog gebeuren. We hopen dat het niet gebeurt.

Iedereen vanuit een museum die nu zegt dat dat bij hen niet kan gebeuren, en er is nu één museum in fout, die wil ik toch wel waarschuwen voor een zekere overmoed. Ik wil oproepen om een zekere solidariteit onder de musea aan de dag te leggen, wat nu niet bepaald het geval is.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, u herhaalt wat we vorige week in de commissie gezegd hebben. Maar ik denk dat we met deze nieuwe feiten ... Dit is toch niet niks. Vorige week konden we nog alle vertrouwen hebben in het museum, maar met deze zaken moeten we daar vragen over stellen. Ik heb vooral de vraag: moeten wij overheidsmiddelen inzetten om de authenticiteit van die werken te onderzoeken?

De discussie is gevoerd. Wie moet de bewijslast leveren? Ik ben er steeds meer van overtuigd dat dit niet aan de overheid is. Wat we wel moeten doen, is inderdaad het onderzoek van de experts voortzetten en het kennistraject uitwerken. We moeten inderdaad nagaan of de ICOM-regels (International Council of Museums) werden gevolgd. Moeten we eventueel bijsturen om zulke zaken in de toekomst te vermijden? Misschien kan Audit Vlaanderen daarbij helpen. Dat is toch wel de expert om een procesaudit te doen.

Als fractie stellen wij ons toch ook wel heel wat vragen bij de traagheid waarmee het lokaal bestuur en het museum beslissingen hebben genomen die absoluut niet bijdragen tot het herstel van de imagoschade of de beperking ervan, wel integendeel.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Voorzitter, minister, laat mij om te beginnen benadrukken dat het een goede zaak is dat die onafhankelijke expertencommissie er komt. Dat is dringend. Het is tijd voor helderheid, vooral in het belang van de internationale uitstraling en waardering van het MSK in Gent.

Heel het verhaal rond de Toporovskicollectie stemt ons met verbazing, tot vandaag nog toe. Wat ons ook tot verbazing stemt, is de afwezigheid van het stadsbestuur van Gent en het museum zelf in heel dit verhaal. Hoewel het goed is dat het onderzoek er komt, vraag ik me toch ook af of het niet eerder de verantwoordelijkheid is van de stad Gent om dat echtheidsonderzoek te financieren. Het MSK Gent is immers een stadsmuseum. Nu dit toch met gemeenschapsgeld gebeurt, hoop ik, minister, dat er een heel mooi kennistraject kan worden gevolgd.

Wanneer gaat die expertencommissie aan de slag? Zijn ze al aan de slag? Wanneer gaan de resultaten volgen? Het is tijd voor opheldering.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, het is inderdaad een goede zaak dat we een kennistraject uitwerken voor de musea. Het is een goede zaak dat u daar geld voor gaat vrijmaken. Maar zoals u terecht zegt, beweren dat dit sowieso nooit meer kan gebeuren, zelfs al doet men daar het beste wetenschappelijk onderzoek over, dat is quatsch.

Voor de schilder Basquiat is er een hele groep van mensen die waakt over zijn legacy. Het is voorgevallen dat werken aan hem werden toegeschreven door die groep mensen, en achteraf bleek dat niet het geval te zijn.

Er zijn niet zoveel vervalsingen terwijl een kunstenaar nog in leven is, maar zodra hij het loodje legt, komen er regelmatig vervalsingen op de proppen. Een van de manieren om er inderdaad voor te zorgen dat vervalsingen het statuut van 'echtheid' krijgen, is om ze binnen te krijgen in een museum voor een tentoonstelling. We moeten daar inderdaad een juist wetenschappelijk onderzoek aan wijden. Hier nu direct de hakbijl nemen voor eenieder die daar een fout maakt, dat is volgens mij misplaatst. Het is helemaal niet eenvoudig om ervoor te zorgen dat zoiets nooit meer gebeurt.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp-a): Voorzitter, ik ben een beetje bezorgd door het antwoord. Minister, u zegt dat u begrip hebt voor het feit dat dergelijke tentoonstellingen worden gesloten wegens de druk. Ik maak me echt zorgen dat u insinueert dat er een gebrek aan solidariteit zou zijn tussen de musea.

Minister Sven Gatz: Absoluut.

Renaat Landuyt (sp-a): Mijn punt is dat ik dacht dat we terug waren bij de normale omstandigheden, dat iemand die kunstwerken uitleent, moet bewijzen dat het echte kunstwerken zijn. We zitten nu in een fase waarin de overheid vorige week besliste om de controle te doen die de privéverzamelaar zou moeten doen. Een privéverzamelaar die u iets beter kent dan wij, maar die dan toch wel – als je zijn verhalen hoort Gorbatsjov heeft gekend, Poetin kent, Jeltsin heeft gekend – tal van verhalen vertelt van hoe hij aan kunstwerken komt waarin hij de mensen die hij citeert, letterlijk tegenspreekt.

In deze omstandigheden zeggen dat het de normale voorzorgsmaatregelen zijn, dat de overheid de controle doet van zo'n pipo zijn werk, vind ik beneden alle peil.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ofwel is het een fenomenale collectie die onbekend was – een fantastische vondst dus –, ofwel is het een groot boerenbedrog. Het zal het een of het ander zijn. We zullen zien wat het is.

Minister, ik vind het goed dat u het onderzoek hebt bevolen. Ik vind het ook goed dat in dezen Vlaanderen op een hoog niveau, onafhankelijk van de stad, het onderzoek doet.

Ik vind het zeer bizar dat de eigenaar van de werken rondleidingen doet in het museum, in die collectie, met Russische kunstkopers. Er zijn wel degelijk zakelijke belangen – die gaan we misschien in de loop van de rit ook leren kennen –, maar het maakt de zaak niet minder verdacht.

Het is zeer bizar dat de bruikleengever de verzekering betaalt. Dat is ongezien. Het is normaal gezien de bruikleennemer die de verzekering betaalt.

Er is een gebrek aan solidariteit tussen musea, maar ik zou ook zeggen dat er voorzichtigheid moeten worden gehanteerd door de musea samen en hier zouden ze elkaar kunnen versterken en elkaar niet tegenwerken.

Minister Sven Gatz: Ik ben het met de laatste uitspraak van de heer Caron zeker eens.

Is er reputatieschade voor het betrokken museum en mogelijk ook voor de Vlaamse museale sector? Ja. Is die reputatieschade onherstelbaar? Neen. In de kunstwereld duiken helaas regelmatig zulke schandalen op, recent nog in Italië, en Italië is daarom niet minder betrouwbaar geworden als kunstenaarland. In de Verenigde Staten kunnen ze er ook van meespreken, terwijl de Amerikaanse musea toch niet te lijden hebben onder verdere belangstelling.

We moeten dit kaderen en zorgen dat we dit snel genoeg doen maar onszelf ook niet voorbijhollen. Dit zal enige tijd vragen, mijnheer Van de Wauwer. Ik verwacht eind februari de eerste resultaten, de tussentijdse resultaten, van een aantal werken die al wel veel – hoe zal ik het zeggen? – zullen vrijgeven en blootleggen. De rest zal daarna volgen.

Waarom is dat onderzoek – en het is inderdaad onorthodox en het is uitzonderlijk dat de gemeenschap private werken zelf gaat onderzoeken – zo nodig? Omdat we anders altijd in de schimmigheid van de ene stelling tegen de andere zullen

blijven. Dat kennistraject zal ons dan misschien wel iets voor de toekomst opbrengen, maar men zal altijd blijven zeggen dat bepaalde dingen zus of zo niet gebeurd zijn of beter hadden gekund, terwijl wanneer we het materiaaltechnisch doen, we uitsluitel zullen hebben. Dat moeten we nu hebben.

Ik ben dus bereid om in uitzonderlijke omstandigheden deze kost wel te dragen omdat het beter is de feiten te kennen dan allerlei meningen en bepaalde sfeerscheppingen. Ik doe daarmee geen enkele uitspraak in de ene of de andere richting. Ik probeer nu de waarheid naar boven te laten komen en op die manier, mevrouw Coudyser, in deze moeilijke omstandigheden er toch voor te zorgen dat de reputatie van onze museale sector, die trouwens zeer groot is, verder kan worden versterkt.

Cathy Coudyser (N-VA): Dat er onderzoek gebeurt naar de authenticiteit van de werken en naar wat er nu van aan is, daarmee ga ik akkoord. Maar mijn vraag blijft: wie moet dat betalen? Ik ga ervan uit dat het eigenlijk de taak van de eigenaar is om de nodige bewijzen te leveren, zeker als men leest wat The Art Newspaper zegt. Ik denk dat er heel veel vragen zijn. Ik denk maar aan de catalogus waar toevallig twee pagina's in een andere taal zijn met ook een andere tekening. Ik denk aan de onduidelijkheid die er is over wie het heeft verzekerd. Het MSK zegt dat de eigenaar het heeft verzekerd, de eigenaar zegt het MSK. Er moet toch snel duidelijkheid over kunnen komen.

Het is goed dat we via Audit Vlaanderen een onderzoek doen naar hoe het zover is kunnen komen zonder daarvoor nu al verantwoordelijkheden toe te wijzen aan deze of gene. We moeten hier voor de toekomst lessen uit trekken. Ik ga daar voor 100 procent mee akkoord. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de overgangperiode bij de brexit

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, sinds de Britten op 23 juni 2016 bij referendum hebben besloten om de Europese Unie te verlaten, is de brexit een thema dat heel hoog op de politieke agenda staat, zowel in Groot-Brittannië als Europa als Vlaanderen. Dat is niet abnormaal, integendeel, want de belangen zijn zeer groot. Ze grijpen heel diep in, zowel sociaal-economisch als maatschappelijk in wat we hebben opgebouwd binnen de Europese Unie.

De laatste dagen krijgen we steeds meer berichten vanuit Groot-Brittannië die op niets minder wijzen dan politieke chaos over de aanpak van die onderhandelingen langs de Britse kant van de onderhandelingstafel.

Het is belangrijk dat wij vanuit Vlaanderen – zeker vanuit mijn fractie maar ik denk vanuit het hele parlement – waardering uitspreken over het feit dat u die onderhandelingen van zeer dichtbij hebt opgevolgd en de Vlaamse belangen daarbij hebt verdedigd. Dat is enorm belangrijk als we weten welke economische verbanden we hebben met het Verenigd Koninkrijk. Ik noem een cijfer: 9,14 procent van onze uitvoer gaat naar het Verenigd Koninkrijk. De uitkomst van die onderhandelingen zijn voor ons absoluut cruciaal.

Het eerste deel van die onderhandelingen is afgerond, hoewel iedereen het erover eens is dat nog heel wat delen van de drie gemaakte afspraken verder gedetailleerd ingevuld moeten worden. Ik denk vooral aan de kwestie van de Ierse grens waar nog veel werk aan is.

We staan nu voor de start van het tweede deel. Vooral dat tweede deel is voor ons van belang om dat daaruit zal blijken wat de toekomstige relatie is van de Europese Unie met het Verenigd Koninkrijk en hoe de Vlaamse handelsbelangen binnen die relaties zich zullen afspelen. Maandag is er een akkoord bereikt inzake de onderhandelingspositie van de Europese Unie over een overgangperiode om in de laatste fase terecht te komen.

Op welke manier houdt u de vinger aan de pols? Wat is uw visie op de stand van zaken met betrekking tot de volgende ronde in de onderhandelingen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Diependaele, u weet dat ik van bij het begin van de brexit-saga heb gepleit voor een overgangperiode. Ik heb altijd gezegd dat 29 maart 2019 voor de brexit veel te vroeg zou komen en dat er een volwaardige overgangperiode zou moeten zijn. Ik ben dan ook tevreden dat de Europese Raad maandag laatstleden aan Michel Barnier een mandaat heeft gegeven om te onderhandelen over een verlenging van de brexit-onderhandelingen, dus een overgangperiode tot eind 2020 en met het voorstel dat in die periode het Verenigd Koninkrijk lid zou kunnen blijven van de interne markt en van de douane-unie. Daar komt het op neer.

Ik ben daar tevreden over om twee redenen. Ten eerste vermijdt dit dat onze bedrijven zich twee keer zouden moeten aanpassen aan een gewijzigde situatie en aan gewijzigde regels. Ik heb altijd gezegd dat het genoeg is dat ze zich een keer zullen moeten conformeren, laat staan twee keer in die periode. Ten tweede geeft het meer tijd om de tweede fase volwaardig aan te pakken, een tweede fase waar nog aan moet worden begonnen.

Er komen nu cruciale dagen op ons af. Op de Europese Raad van 22 en 23 maart zal Michel Barnier terugkoppelen met betrekking tot het mandaat dat hij nu heeft gekregen, maar zal de Europese Raad ook de 'guidance' geven aan de Europese Commissie met betrekking tot de tweede fase, met andere woorden met betrekking tot de toekomstige relatie tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie. Het spreekt vanzelf dat dit voor ons van ontzettend groot belang is. We gaan voor een zeer goed verdrag dat zo weinig mogelijk barrières opwerpt. Wat ons betreft liefst geen douanetarieven, geen niet-tarifaire belemmeringen maar een plusverdrag waarin al onze belangen mee behandeld zullen worden. Dat is cruciaal, en we zijn daar volop mee bezig.

Ik ben er ook tevreden over dat België de positie overneemt die wij innemen op dat vlak, dat ook de premier die positie inneemt zodat duidelijk is aan de Europese tafel dat voor ons de economische belangen zodanig groot zijn dat ze moeten worden behartigd in die tweede fase.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, ik sluit me daar natuurlijk absoluut bij aan. We moeten zeker het hoofd koel houden. We moeten ervoor zorgen dat de onderhandelingen tot een goed resultaat leiden.

De chaos en de problemen waarmee de regering van premier May vorige week te maken had, was deels te wijten aan het uitlekken van een intern rapport dat blijkbaar aantoont dat het effect op de economische groei in het Verenigd Koninkrijk sowieso nefast zal zijn. Zelfs met een goede uitkomst, een zachte brexit met een goed handelsakkoord, zou de economische groei in het Verenigd Koninkrijk de komende jaren 5 procent lager liggen. In het geval van een harde brexit, een slechte uitkomst en slechte handelsrelaties met de EU, zou dat zelfs tot 8 procent minder groei oplopen.

Dit geldt niet enkel voor het Verenigd Koninkrijk, want daar staat natuurlijk een handelspartner tegenover. Voor een groot gedeelte gaat het om Vlaanderen. We moeten die handelsrelaties dan ook zeer goed in de gaten houden. We kunnen enkel hopen dat de tweede onderhandelingsronde tot een zo goed mogelijk einde leidt, zodat we die relaties zo goed mogelijk kunnen houden.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, het belang van de brexit voor Vlaanderen is hier al een paar keer in de verf gezet. Dat is duidelijk. De vraag is of het Verenigd Koninkrijk een overgangsfase ziet zitten waarin het land wel betaalt en aan het Europees Hof van Justitie onderworpen is, maar geen beslissingen meer zal kunnen uitvoeren. Het zal nog moeten blijken in welke mate de Britten daarin willen meegaan.

Een goede afstemming op de federale overheid, de andere deelstaten en andere Europese partners is zeer belangrijk om de onderhandelingen zo goed mogelijk te volgen. Nederland doet dat zeer goed. Ik heb begrepen dat elk overheidsdepartement in Nederland beschikt over een nota over de impact van de brexit op de verschillende beleidsdomeinen. In al die landen wacht iedereen af wat dit voor hem zal betekenen. Ik hoop dat Vlaanderen dit ook doet en dat vooral ook samen met anderen zal blijven doen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, volgens mij beseffen steeds meer Britten wat een ongelooflijke stommitieit ze zich hebben gepermitteerd met dat referendum op 26 juni 2016. Er zal wel geen nieuw referendum komen. Dat is de waarheid. Dat referendum was trouwens gebaseerd op een van de grootste voorbeelden van fake news, afkomstig van die clown Farage. Ik gebruik die woorden omdat hij ze in een ander parlement ook gebruikt.

Minister-president, ik heb een andere bezorgdheid. Dit staat los van het feit dat dit op Vlaanderen een grote impact zal hebben en van het feit dat we vanuit Vlaanderen zeer goed werk leveren. Alle lof voor u. Recent is in Groot-Brittannië echter beslist dat het Britse parlement het laatste woord heeft. Volgens mij schuilt het venijn in de staart. Wat zal er gebeuren indien het Britse parlement een eventueel akkoord op het einde van de rit gewoonweg niet goedkeurt?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Voorzitter, de beste relatie die we met Groot-Brittannië hadden kunnen hebben, was er eentje met het Verenigd Koninkrijk in de Europese Unie. Die beslissing is nu eenmaal genomen. De uitvoering van die beslissing zal pijn doen. Recent is een document gelekt dat de economische weerslag weergeeft. Het is niet leuk voor Groot-Brittannië en voor Europa. We zouden sterker zijn geweest met het Verenigd Koninkrijk.

Minister-president, we moeten zorgen voor een goede afstemming op de federale overheid, andere regeringen en de EU. De risico's zijn groot voor onze Vlaamse ondernemers. Het gaat dan om de voedingsindustrie in West-Vlaanderen, die u waarschijnlijk goed kent, of om de tapijtindustrie. De export van Vlaanderen is zeer belangrijk. Dit is een zeer moeilijk proces. Hoe zullen we onze ondernemers concreet begeleiden tijdens deze moeilijke overgangsfase? *(Opmerkingen van de voorzitter)*

We mogen vooral niet vergeten dat we handelsakkoorden sluiten om tot gelijke standaarden te komen. Nu moeten we een akkoord sluiten om uit elkaar te gaan.

Dat is niet gemakkelijk. Ik hoop dat u daar een oplossing voor hebt. (*Opmerkingen van de voorzitter*)

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, het zal inderdaad nog moeten blijken of het Verenigd Koninkrijk hiermee akkoord gaat. Tijdens de eerste fase is het Verenigd Koninkrijk akkoord gegaan. U weet dat er een akkoord is over de financiële regeling en over de wederkerige rechten. Er is een intentieverklaring over de zachte grens tussen de republiek Ierland en Noord-Ierland.

Het is heel duidelijk wat de Europese Raad gezegd heeft. Die overgangsfase kan er komen. Dat betekent de facto een verlenging van de huidige situatie, waar de Britten nu eigenlijk ook afzijdig zijn in het besluitvormingsproces. Het lijkt logisch, als de periode van participatie aan de interne markt en participatie aan de douane-unie langer duurt, dat ook de betalingsverplichtingen in die periode blijven doorlopen.

Wat uw vraag tot afstemming betreft: ik doe dat de hele tijd. Mijn mensen zijn daar volop mee bezig. We doen dat intra-Belgisch. Ik doe dat met de premier persoonlijk. Ik heb in Davos Michel Barnier ontmoet en nogmaals de klemtonen kunnen leggen die wij leggen. Hij kent die ook heel goed. Hij haalt die ook aan in toespraken. We werken met het oog op het bereiken van een zo goed mogelijk akkoord daaromtrent.

Ik ben het eens met collega Daems. We hebben het al herhaaldelijk gezegd: dit is een stomiteit in het kwadraat. Dit zal voor iedereen een slechte zaak zijn, én voor het Verenigd Koninkrijk én voor de Europese Unie én zeer zeker voor ons, die het Verenigd Koninkrijk als vierde handelspartner hebben. De uitgelekte studie van de Civil Service toont aan dat bij een niet-akkoord, een 'no deal', want daar komt het op neer – en dat is meteen een antwoord op de andere vraag: wat gebeurt er als ze het niet goedkeuren? Dan zitten we in 'no deal'. 'No deal is a bad deal', heb ik altijd gezegd. Dan zitten we onder vigeur van de Wereldhandelsorganisatie. We hebben laten berekenen, door twee bronnen, dat dit Vlaanderen tot 2,6 procent van zijn bnp kan kosten. Er is een Britse studie uitgelekt die zegt dat onder vigeur van de WTO de Britten tot 8 procent van hun bnp kunnen verliezen. Dat is gewoon dramatisch. En als ze, in het beste geval, in het statuut van Noorwegen zitten, dus lid van de interne markt, maar niet van de douane-unie, zou hen dat ook 2 procent van het bnp kosten.

Het is dus een slechte zaak. Overal waar ik kom, roep ik ze op om daarop terug te keren. Ik doe dat hier ook publiek op deze banken. Het is nooit te laat om dat te doen, maar dan moet je natuurlijk ook een formele beslissing daartoe nemen.

Collega Turan, wij doen niets anders dan iedereen daarin begeleiden. Het allerbelangrijkste was om in de eerste plaats te bereiken dat er een grote transitieperiode is. Dat is belangrijk. Als die er niet kwam, in afwachting van een deal, zat je in een overgangsregeling met andere spelregels. Tot zolang blijven de regels van de interne markt gelden. Daarom ga ik er ook van uit dat de Britten daarin zullen meegaan, omdat het ook in hun belang is om in die tussentijd geen vacuüm en geen onzekerheid te creëren. Waar moeten de bedrijven aan beantwoorden? Zijn er douanetarieven? Dat is allemaal niet klaar. Er zullen ontzettend veel mensen moeten worden aangeworven. Het is dus heel belangrijk dat we die overgangsperiode hebben.

Daarnaast is het allerbeste dat we kunnen doen, inzetten op een zo goed mogelijke post-brexitsituatie, met een handelsverdrag dat zo ver mogelijk gaat en dat, wat mij betreft, de nultarieven die we nu hebben, ook behoudt en dat

geen andere barrières inzake producten, standaarden, consumentenbelangen enzovoort opwerpt, en dat wat mij betreft ook een plusverdrag is: het gaat dan over veiligheid, over R&D, over onderwijs, over die zovele belangen die we samen hebben.

Collega Kennes, wij volgen dat zeer zeer zeer intens op. Dat is onze taak. Ik heb gezegd dat het een van de belangrijkste dossiers is die we hebben, omdat het zo'n effect kan hebben op onze welvaart. Het probleem is – en dan kom ik bij wat collega Diependaele gezegd heeft – dat er nog altijd geen eenduidige visie is aan de overkant van het Kanaal. De Britten hebben die niet. Die regering bestaat uit Theresa May, aan de ene kant 'brexiteers' en aan de andere kant 'remainers'. Er komt geen eenduidige visie. Je hebt nu ook onmiddellijk weer die discussie zien losbarsten nadat het voorstel van de Europese Raad bekend geraakt is. 'We worden een vazal' enzovoort.

Ik hoop dat ze er ofwel op terugkeren – ik herhaal dat ik het liefst zou hebben dat ze erop terugkeren – en zo niet, dat ze dan toch ten minste een visie ontwikkelen, zodat we serieus kunnen onderhandelen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Bedankt, minister-president. Ik denk dat het duidelijk is dat het voltallige parlement op hetzelfde standpunt staat. Het belang van een uiteindelijke zachte brexit en een goed akkoord valt niet te onderschatten. We kunnen inderdaad alleen maar hopen dat er aan de Britse onderhandelingskant van de tafel een beetje duidelijkheid over komt.

Ik wil nog twee zaken toevoegen. Mijnheer Daems, ik ben het ermee eens dat we dat een stommeit kunnen vinden, maar uw partij is zelf een heel grote voorstander van referenda. Die heb je natuurlijk ook te respecteren. Dat zomaar gaan omdraaien met een parlementaire beslissing, ik vraag me af of dat niet ingaat tegen uw eigen standpunt over referenda, maar goed. Het maakt niet uit.

Maar goed, desalniettemin moeten wij er langs deze kant van het Kanaal voor zorgen dat onze belangen in die onderhandelingen zo goed mogelijk worden bepleit. Ook de Europese Unie zal daarbij een opdracht hebben, om ervoor te zorgen, dat ze, zeker wat de perceptie betreft, haar eigen geloofwaardigheid kan behouden. Want als ze met betrekking tot het budget, en met betrekking tot het vrijkomen van het budget door het uittreden van Groot-Brittannië en mogelijk met betrekking tot zoiets banaals als de vrijgekomen zitjes in het Europees Parlement, niet op een correcte manier een antwoord biedt, op een manier waarop ze aan de Europeanen aantoont dat ze naar efficiëntie wenst te streven, dan vrees ik dat men zichzelf de duvel gaat aandoen en de Europese Unie opnieuw aan geloofwaardigheid inboet.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de motie van de stad Ronse betreffende de afschaffing van de taalfaciliteiten

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Ik sta hier voor jullie naar aanleiding van een brief, die jullie allemaal gekregen hebben, van de stad Ronse, met betrekking tot de faciliteitengemeente. Eigenlijk is die brief niet meer en niet minder dan een noodkreet, een noodkreet dat die faciliteiten een administratieve last zijn, een financiële last zijn, een culturele last zijn. De gemeenteraad van

Ronse heeft een motie goedgekeurd betreffende de afschaffing van de taal-faciliteiten. Ik wil even opmerken dat het op initiatief van een oud-collega van ons, Erik Tack, was dat over die motie werd gestemd. Minister-president, in die motie staan drie duidelijke eisen: de afschaffing van de taalfaciliteiten, de vraag aan u om die motie te agenderen op het Overlegcomité en, last but not least, een onderhoud met een delegatie van de gemeenteraad van Ronse, samen met een delegatie van het Vlaams Parlement en een delegatie van het federale parlement. Mijn vraag is dus zo eenvoudig als ze maar kan zijn: minister-president, wat is uw antwoord op die noodkreet van de Vlamingen in Ronse?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben het eens met Ronse, waar het gaat over het standpunt ten aanzien van de faciliteiten. Ze waren bedoeld om tijdelijk te zijn, om een overgangsregeling te creëren. Verre van tijdelijk te zijn, blijven ze van onbeperkte duur, en, wat meer is, in Ronse leiden ze ertoe dat Franstalige nieuwkomers zich massaal in Ronse vestigen, met alle gevolgen van dien, die ook worden beschreven in de motie, die ertoe leiden dat er een gebrekkige integratie is, dat er schoolse achterstand is die hoger is dan in andere gebieden van het land, dat er een hoge werkloosheidsgraad is, bijna het dubbele van het Vlaams gemiddelde, dat er administratieve kosten zijn, dat er een onmogelijkheid is om te fuseren met een schuldkijschelding enzovoort.

Die motie is, in tegenstelling tot aan jullie, mij niet toegestuurd. Dat is een beetje raar. Ik heb ondertussen vernomen dat het de bedoeling is dat de stad Ronse een onderhoud vraagt met mij, met de premier. Ik zal daar zeer zeker op ingaan. Het is belangrijk dat we kunnen afstemmen met de stad Ronse. Ik heb ook vastgesteld dat die motie unaniem is goedgekeurd in de stad Ronse, met uitzondering van de stemmen van de sp.a. Een heel grote meerderheid in het parlement wil daarnaar kijken en er werk van maken.

In verband met de vraag om dit op het Overlegcomité te agenderen, is het verstandig om eerst in overleg te gaan. U vraagt om de Grondwet te herzien. U weet dat om de Grondwet te herzien er eerst een verklaring tot herziening moet zijn. U weet dat dit er dan toe leidt dat er onmiddellijk een Kamerontbinding is. Ik denk dus dat het wijselijk is om nu te zien, gelet ook op het brede draagvlak dat ik lokaal heb kunnen constateren, hoe er richting 2019 kan worden gewerkt om er effectief werk van te maken. Als we daar nu mee naar buiten komen zonder overleg, zonder verstandhouding, terwijl er een dubbele meerderheid moet zijn, dan weten we op voorhand dat we de mislukking organiseren. Als het bestuur dat vraagt – ik heb geen vraag gekregen – dan ga ik het graag ontvangen om verder af te spreken.

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Na mijn vraag krijgt u mijn brief. Dan hebt u die alvast gekregen.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik heb ondertussen een kopie gekregen van welwillende collega's.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Inderdaad, u hebt ernaar verwezen, de motie om de afschaffing van de faciliteiten te verkrijgen is gesteund door de lokale fractie van Groen, van Open Vld, van CD&V, van N-VA en uiteraard van onze eigen partij, Vlaams Belang. Voor onze vrienden, de draagvlaknationalisten van de N-VA: als er ergens een draagvlak is, dan is het er in Ronse en dan verwachten we wel een iets krachtiger antwoord dan nog eens wachten tot een overleg. De vraag is nu prangend.

De vraag is nu prangend. De vraag is nu dringend. Ik richt mijn vraag niet alleen tot u maar tot alle collega's: wat gaan jullie doen, beste collega's van Groen, Open Vld, CD&V en vooral de N-VA? Gaan jullie lokale mensen in de steek laten in ruil voor de communautaire vrede?

Minister-president, ook al blijft u de slippendrager van de Franstaligen, doe een beroep op de moed van uw overtuiging en trek die koelkast open waarin uw communautaire eisen zitten. Wees de minister-president van alle Vlamingen, ook die van Ronse.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van Grieken, ik kan me in alle eerlijkheid niet voorstellen dat er iemand is die er niet van overtuigd is dat die taalfaciliteiten een gedrocht zijn uit het verleden. Ze hadden niet allang moeten uitgedoofd zijn, ze hadden eigenlijk nooit mogen bestaan. Ik vind het dan ook een zeer moedig signaal van de gemeenteraad in Ronse, dat heel duidelijk maakt dat het niet alleen een kwalijke politieke deal is of een kwalijk politiek fenomeen, maar dat het ook effectief in de Ronsese samenleving negatieve effecten heeft. Dat lijkt mij het sterkste van het signaal dat er vanuit Ronse wordt gegeven, en het wordt inderdaad door heel wat verschillende partijen gedragen.

Ondertussen heeft onze Kamerfractie ook een wetsvoorstel ingediend om die taalfaciliteiten af te schaffen. Het werd onder andere door Peter De Roover ondertekend. Maar we moeten daar eerlijk in zijn: de situatie is wat ze is. Je moet daarvoor de Grondwet wijzigen – artikel 129 als ik mij niet vergis – en daar is een tweederde-meerderheid voor nodig. Daarvoor moet je de Franstaligen meekrijgen. Als je het mij vraagt, is dit nog altijd de tragedie van dit land, dat zich heeft vastgereden in zijn eigen structuren. We kunnen zelfs situaties die zeer jammerlijke maatschappelijke gevolgen hebben, niet alleen in Ronse maar ook in andere faciliteitengemeenten, niet aanpassen en bijsturen zonder de steun van de Franstaligen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik ga daar niet veel aan toevoegen. Mijnheer Van Grieken, er is uiteraard geen sprake van om die zaak in de koelkast te stoppen. Ik begrijp ook niet dat u mij verwijt dat ik nog eens een overleg zou willen. Als uit de kopie van het stuk die u allemaal hebt gekregen blijkt dat de stad Ronse effectief om een overleg vraagt – ik heb nog altijd niets ontvangen van hen – zal ik dat heel graag doen. Ik zal dit doen met het oog op een gesprek met hen over hoe we dat best effectief aanpakken.

Artikel 129 is niet vatbaar voor herziening. Als u vindt dat dit vatbaar voor herziening moet worden verklaard, vergt dit een heel intrafederaal overleg. Dat brengt met zich mee dat de Kamer wordt ontbonden en dat we naar verkiezingen gaan. Ik heb niet begrepen dat dat de onmiddellijke vraag is van de stad Ronse.

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister-president, u hebt het inderdaad niet begrepen. De vraag van de stad Ronse is heel duidelijk: agendeer het op het Overlegcomité. Maar daar scheidt u ook geen duidelijkheid over. U wilt eerst nog eens een gesprekje, en tegen dat u dat hebt geagendeerd op het Overlegcomité zijn de verkiezingen voorbij.

Mijnheer Diependaele, sorry, ik snap echt niet dat u maar binnen de lijntjes blijft kleuren. De taalomgeving voor de Vlamingen in Brussel wordt niet gerespecteerd en de bevoegde overheid die er moet op toezien, kijkt weg. Maar wij Vlamingen moeten weer beter zijn dan de rest, de N-VA op kop verstoppt zich achter die

tweederdemeerderheid. U hebt die helemaal niet nodig. Schaf die faciliteiten de facto af. (*Opmerkingen van Mathias Diependaele*)

Laat ze de taalfaciliteiten overtreden en kijk weg als overheid, dat is wat u moet doen. U laat de Vlamingen in Ronse in de steek. De 'V' in N-VA staat er alleen maar voor de show en dekt allang niet meer de lading. Wij zeggen al 55 jaar lang: "faciliteiten stommiteiten!" Doe er iets aan! U zit aan het stuur, stop met weggijken! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de noodzakelijke kennis en beheersing van de onderwijstaal Nederlands

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, ik heb een papiertje bij me om twee citaten te kunnen voorlezen – ik zou niet willen dat ik mensen fout citeer – maar voor de rest zal ik het niet gebruiken. Ik zie dat de minister toch een stevig pakje papier heeft liggen, dat zal waarschijnlijk ook vol met citaten staan.

Collega's, het is vandaag de dag van de directeurs. Directeurs zijn de drijvende motoren in onze lagere scholen. Ze ondervinden elke dag vragen van leerkrachten over problemen waarmee ze te kampen krijgen in de klas. Die leerkrachten en directeurs dachten het voorbije weekend dat ze konden herademen toen ze het artikel in De Morgen van Dirk Van Damme lazen. Dat is niet zomaar iemand, collega's, Dirk Van Damme is de voormalige kabinetschef van minister Frank Vandenbroucke. Hij had in het Gemeenschapsonderwijs (GO!) een belangrijke functie en vandaag is hij topman op Onderwijs bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Professor Van Damme heeft het genoeg om het onderwijs in zeer veel landen te kunnen bekijken.

Na zijn zeer ruime carrière en na al die landen te hebben bekeken, brengt hij twee zaken aan. Dat zijn de twee citaten die ik toch graag zou willen brengen. Op de vraag waar de lat hoger had moeten liggen, antwoordt hij: "Bij de taalkennis. Daarom reageer ik zo fors in de discussie over de plaats van de moedertaal op school. Ons taalbeleid voor migrantenleerlingen is in het algemeen te laks geweest en daar zit voor mij de verklaring voor de enorme prestatiekloof." Nog een citaat: "Het grootste probleem is dat mensen in ons onderwijs, ook leraren, te snel tevreden zijn met wat je bij migrantenleerlingen kunt bereiken op vlak van taal. Ze zijn tevreden met een te laag niveau en hebben daar een ideologie van meertaligheid rond gebouwd. Als ze spreken over 'zesjescultuur' dan gaat het over te snel gelukkig zijn met een resultaat dat eigenlijk niet goed genoeg is." Bij dat laatste maak ik mij wat zorgen dat hij te veel de steen naar de leerkrachten werpt, want die mensen werken ook maar met wat er op hen afkomt aan voorbeelden, adviezen en richtlijnen. Vandaar mijn vraag, minister: hoe kunt u ervoor zorgen dat het niveau van taalkennis en taalbeheersing voor alle leerlingen opnieuw op een hoog niveau wordt gebracht en behouden blijft?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, het is inderdaad vandaag de 'Dag van de directeur'. Collega Daniëls, ik deel alleszins de analyse dat een goede, sterke directeur het verschil maakt, niet alleen voor zijn leerkrachten maar zeker ook voor de leerlingen. We mogen hen ook wel eens bedanken. (*Applaus*)

Dat was voor de directeurs, veronderstel ik. Ze hebben het gehoord, denk ik.

Ik heb Dirk Van Damme, die ik zeer fel respecteer en ook vaak zie, geen steen horen werpen naar het huidige beleid. Hij steekt een beetje de hand in eigen boezem, ook ten aanzien van het verleden, want hij heeft een heel lange ervaring als 'cabinetard'. Hij heeft de beoordeling gemaakt van de inspanningen die in het verleden gebeurd zijn.

Wat de toekomst betreft, collega Daniëls, denk ik dat we op vijf factoren moeten inzetten, zaken waar deze regering ook al werk van heeft gemaakt en die u uiteraard ook kent. U weet dat scholen extra omkadering krijgen in functie van leerlingen die al of niet Nederlands spreken. Het is van belang – velen hebben er al de nadruk op gelegd – dat we weten dat die scholen effectief met die extra middelen die ze krijgen, inspanningen leveren om het taalniveau op te krikken bij de leerlingen. Ik heb aan de inspectie gevraagd om dat beleid door te lichten om te kijken waar scholen prioriteit aan geven. Ik verwacht heel binnenkort een rapport. Men zegt mij dat de meerderheid van de scholen met stip op één het taalbeleid zet en dat dit zelfs de laatste jaren verbeterd is. Je voelt dat scholen er meer en meer gevoelig voor aan het worden zijn dat het niveau van het Nederlands hoog blijft en dat de extra middelen die ze krijgen, ook ingezet worden voor taalbeheersing.

Er zijn taalmaatregelen. Sinds het schooljaar 2014-2015 kunnen we screenings doen – dat is nog niet zolang, hé, collega Daniëls – en kunnen kinderen inderdaad extra uren Nederlands krijgen in het secundair. Als het niet goed is, kunnen ze ook gepaste trajecten krijgen in het lager onderwijs en kunnen er zelfs individuele trajecten worden gevolgd in het secundair. Dat is een heel goede zaak.

In de lerarenopleidingen wordt er nu voor het eerst in voorzien dat leerkrachten ook een opleiding krijgen in het vak 'niet Nederlands'. Hoe leer je Nederlands aan aan kinderen die het Nederlands niet kennen? In de eindtermen, jullie eigen werkstuk, komt de basisgeletterdheid aan bod, waar we voor iedereen de lat hoog willen leggen voor Nederlands. Het is iets nieuws om die focus te versterken.

Tot slot, en niet het minst, collega: de budgetten die wij uittrekken voor onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers zijn op twee jaar tijd verdubbeld. We hebben er vorig jaar 50 miljoen euro in geïnvesteerd, ook in de vervolgtrajecten, net om die leerlingen goed te coachen.

En als uitsmijter, voorzitter, als het nog mag – ik ga zelden buiten mijn tijd –: ik heb gisteren het bezoek gehad van een klas van 15 leerlingen uit het zesde jaar secundair onderwijs die een werkje hadden gemaakt over de toekomst van het onderwijs. Ik weet niet hoeveel leerlingen daar van oorsprong Nederlandstalig waren, maar ik stond versteld hoe goed de kennis van het Nederlands was van die jongeren. Het uitgangspunt delen we samen, en dat moeten we ook koesteren: de onderwijstaal is het Nederlands. Als je het Nederlands niet voldoende of niet goed beheerst, dan heb je geen kansen in onze samenleving.

Dank u wel voorzitter, u hebt me een minuut extra gegund.

De voorzitter: Ik wacht op applaus. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, dank u wel. De maatregelen die u opsomt, daar zijn we ook als N-VA heel trots op. Het zijn maatregelen die we mee hebben ingebracht in het regeerakkoord, waar we als N-VA heel hard op hebben gewogen. We zijn dus ook blij dat die worden uitgevoerd. Daar hoort u mij niets verkeerd over zeggen.

U zegt het juist: taalbaden, taalscreenings en extra trajecten in het secundair onderwijs kunnen, maar in alle nota's, richtlijnen en adviezen die ik zie verschijnen naar schooldirecteuren en naar leerkrachten, staan die er niet in.

Minister, u voorziet in middelen, wij voorzien in maatregelen en het gebeurt niet, want de leerkrachten weten het niet. Afgelopen week was ik in twee scholen en ik zei dat dat kon. Die zeggen dan: neen, neen, neen, dat mag niet. Dan vraag ik: hoe, dat mag niet? Ja, neen, wij krijgen daar richtlijnen over, dat het niet goed is, dat dat niet mag. Dus doen we verder en dus geraken we ondergesneeuwd.

Minister, dus is mijn vraag: hoe kunnen we ervoor zorgen dat scholen echt weten wat hun mogelijkheden zijn en wat hun vrijheden zijn om te zorgen dat die leerlingen die thuis geen Nederlands spreken, niet meer drie keer zoveel kans hebben om ongekwalificeerd uit te stromen?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Daniëls, misschien moeten we in het parlement ook af en toe durven zeggen dat er ergens een tussenweg is. In elk debat dat we daarover voeren, wordt het ene kamp soms aangevoerd door iemand die vroeger beleid heeft ontwikkeld in de Vlaamse Regering, en heel sterk in een bepaalde weg gelooft. Anderen geloven in een andere weg. Ik kom vooral directeurs tegen die op al die terreinen willen inzetten, die alle pedagogische middelen willen gebruiken, zoals taalbaden, maar ook respect voor thuistaal, die willen inzetten op kinderen extra les geven buiten de klas. Ik kom ook anderen tegen die dat binnen de klas willen doen.

Moeten we vanuit dit parlement niet veel meer alle mogelijkheden die scholen hebben, benadrukken, en veel minder zeggen wat we zelf niet graag hebben dat ze zouden doen, en gewoon zeggen dat ze alle vrijheden die er zijn, kunnen gebruiken, zoals we ook gedaan hebben met de eindtermen, en niet altijd onze eigen voorkeur ingieten? Als we daar in 2018 allemaal eens mee starten.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, de elementen die hier zijn ingebracht, zijn helemaal niet nieuw. We weten al langer dat het belangrijk is, niet alleen voor leerlingen die in een andere taal thuis opgroeien, maar voor alle leerlingen, dat we de verwachtingen hoog genoeg stellen. Ook dat zegt Dirk Van Damme zeer duidelijk, dat het voor alle leerlingen van belang is, dat differentiatie nodig is.

Hij geeft wel nog twee belangrijke elementen mee die ik hier wil onderstrepen. Er is nog altijd twijfel over de effecten van het pedagogische en didactische. Het is hoog tijd dat we het onderwijsveld ondersteunen op die vlakken, dat ze weten met welke methodieken ze het meeste effect bereiken in onderwijs. Daarnaast wijst Dirk Van Damme uiteraard op het belang van inspectie. Minister, u gaat een hervorming doorvoeren van de inspectie, maar hij wijst erop dat het belangrijk is om ook voldoende inspecteurs te hebben om het onderwijsveld te ondersteunen. Ik wil u vragen dat u in uw beleid aandacht schenkt aan wat de heer Van Damme hier aanhaalt, dat u het inspectieteam voldoende groot maakt.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, ik denk dat de heer Van Damme blij zal zijn dat hij zo uitvoerig wordt geciteerd in de plenaire vergadering, onder het oog van het talrijk opgekomen publiek.

Mijnheer Daniëls, u hebt me al een paar keer gezegd dat men niet weet dat die maatregelen bestaan. Ik zal daar zeer formeel in zijn: in omzendbrieven zijn wij

bijzonder duidelijk over wat er allemaal kan. Om het nog wat explicieter te maken, heb ik er geen enkel probleem mee om tijdens de ronde van de directeurs in mei 2018 – we doen dat elk jaar – de maatregelen die mogelijk zijn, nog eens in kaart te brengen. Het is een gelegenheid om dat te doen. Een directeur die zegt dat hij dat niet weet, dat is een beetje vreemd. Voor mij hoort dat ook bij de job. Je moet weten wat de mogelijkheden zijn, ook op het individuele vlak. We zullen het op onze ronde in mei nog eens meenemen om duidelijk te maken wat de kansen zijn en wat de effecten zijn die je kunt boeken.

Het is natuurlijk juist dat als de individuele trajecten bestaan, als je drie uur extra Nederlandse les kunt geven, als je een taalbad kunt geven, het ook wel nuttig is dat we weten wat de effecten daarvan zijn. Als ze niet worden gegeven, kun je ook de effecten niet meten. We moeten voldoende draagvlak vinden om dat te doen en ook aantonen hoe dat in een schoolorganisatie zijn weg vindt.

Mevrouw Helsen, we zijn op dit ogenblik een SONO-onderzoek (Steunpunt voor Onderwijsonderzoek) aan het doen. Dat is een onderzoek dat schoolloopbanen van jongeren volgt. Daarin zullen we zien wat de beste tactieken zijn, hoe je het gemakkelijkst leerwinst kunt boeken. Dat duurt natuurlijk meerdere jaren. Ik vind het zelf bijzonder relevant dat we eindelijk het vak 'Nederlands aanleren aan niet-Nederlandstaligen' in de opleiding inbrengen, dat jongeren dat ook kunnen kiezen als een vak en dat een school kan kiezen om een leerkracht aan te werven die daarin expertise heeft en die expertise ook aan de andere leerkrachten kan bezorgen.

Dat is, denk ik, een grote sprong voorwaarts, die ook die kwaliteitsbevordering kan verbeteren.

Uiteraard moet er voldoende inspectie zijn. Ik heb daarover al uitvoerig gesproken met onze mensen van de inspectie. Zij voelen zich ook wel rijp om de sprong te maken naar de nieuwe methode, waarin ook aandacht zal zijn voor de manier waarop de school omgaat met onder andere dat aanleren van het Nederlands in het totale schoolklimaat.

Mijnheer De Ro, ik besluit met u. Ik ben het 100 procent eens met uw woorden. Het is niet het ene of het andere, maar het is wél het ene én het andere. Ik vind het fout als de indruk gewekt wordt – en dat was ook mijn tristesse bij het vorige debat – dat het niet zo relevant zou zijn om goed Nederlands te kennen. Alles staat of valt met een goede kennis van het Nederlands. En als je een thuistaal kunt gebruiken om dat Nederlands te verbeteren, is dat voor mij geen probleem. Maar als je de indruk geeft dat het minder belangrijk wordt, of dat die meer-taligheid er eigenlijk toe zou leiden dat we de lat voor Nederlands lager leggen, dan haak ik zelf compleet af.

Ik ga dus akkoord met uw woorden, maar het doel en de beste sleutel tot integratie van jongeren, tot het vinden van werk, tot het zich sociaal engageren, blijft dat je een goede, zelfs uitstekende, kennis van ons Nederlands hebt. En ik stel vast, ook bij 15- en 16-jarigen, dat dit vandaag niet het geval is. De cijfers geven mij ook gelijk. Dat is de reden waarom we de basisgeletterdheid hebben ingevoerd. Het OESO-rapport was dramatisch: één op vijf heeft een onvoldoende basis van het Nederlands. We moeten daar dus echt steviger werk van maken, ook in de toekomst.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, er is iets waarop ik wil wijzen. Het kan zijn dat een directeur en een leerkrachtenteam het weten, maar dat er gezagsargumenten worden gebruikt vanuit allerlei structuren om het niet te doen. En dat geeft natuurlijk druk bij die directeur. Want die denkt: ik vind het eigenlijk een goed idee om een taalbad te doen met mijn leerkrachtenteam. Maar ik moet daartegen reageren, omdat het eigenlijk niet mag. En dat geeft druk.

Ik wil professor Van Damme toch nog even citeren om verder te gaan. De N-VA zal daar ook op inzetten. Hij stelt: "Het hele dogma van meertaligheid is voor hen een soort van missioneringsstreven. De overheid moet daar sterker tegenin gaan. Ze moet via de eindtermen zeggen dat het belangrijk is dat de mensen op een hoog niveau het Nederlands beheersen." Collega's, dat is voor onze fractie een absolute inzet, omdat de Nederlandse taal ons allemaal verbindt. Ik dank u. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de voortgang van de Limburgse Noord-Zuidverbinding

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een intendant voor de Limburgse Noord-Zuidverbinding

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de stand van zaken van de Noord-Zuidverbinding Limburg

De voorzitter: De heer Ceyskens het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, dank u om toe te lichten dat het over de Noord-Zuidverbinding in Limburg gaat, dat bespaart mij tijd.

Minister, we hoeven niet meer te betogen hoe belangrijk die Noord-Zuidverbinding is, daarvan zijn we allemaal overtuigd. In 2008, toen een tunnel- en omleidingsscenario op tafel lag, is er een studie gemaakt waarvan ik hier het eindrapport heb. Ik lees de conclusie nog eens voor: "Het omleidingstracé scoort, met name door de kortere aanlegperiode en dus snellere ingebruikname en de aanzienlijk beperktere hinder tijdens de aanlegprocedure, aanzienlijk beter in de maatschappelijke kosten-batenanalyse."

Op basis van dit rapport, minister, heeft de Vlaamse Regering toen een beslissing genomen, samen met de sociale partners. En hoewel daar toen een groot draagvlak voor was, zijn een aantal mensen daartegen in beroep gedaan. Die procedures hebben het milieueffectrapport (MER) en het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), waar destijds minister Muylers en minister Schauvliege initiatieven voor hebben genomen, vernietigd.

Ik denk niet dat we bij de pakken zijn blijven zitten. We hebben ondertussen het decreet Complexe Projecten. In november heb ik, samen met mijn goede vrienden Marino Keulen en Jos Lantmeters, een voorstel van decreet ingediend, dat het mogelijk maakt om de verschillende alternatieven nog eens op hun merites te beoordelen en dat het parlement daarover vervolgens een keuze maakt, zodat procedures bij de Raad van State worden vermeden.

Minister, aan onze reactie zult u hebben begrepen dat we enigszins verrast waren door uitspraken van dit weekend. Minister, mijn vraag is: gaat u voorbij aan deze afspraken rond complexe projecten en gaat u zonder meer voor de piste van de tunnels?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Collega's, minister, na vele omzwervingen en vele omwegen zijn we eindelijk op dit punt beland, namelijk het inzicht bij de meerderheid in dit parlement, dat een tunnel een mogelijke oplossing kan zijn voor het probleem van de Noord-Zuidverbinding in Limburg.

De kortste weg tussen punt A en punt B is immers nog steeds een rechte lijn. Ik ben blij dat we vandaag tot dit punt zijn gekomen.

Ik stel vast dat niet iedereen daarvan overtuigd is. Ik stel vast dat we in Limburg, daarentegen, de polarisatie en het wachten beu zijn. Vandaar ons pleidooi, onze oproep tot u om een intendant aan te stellen, een beetje naar het voorbeeld van het Oosterweeltracé, die moet zorgen voor de juiste uitrol van de procedures, maar er ook voor kan zorgen dat er een draagvlak wordt gevonden voor deze oplossing, zodat we in Limburg niet langer moeten wachten, zodat we snel van A naar B kunnen rijden via een tunnel en niet via een omleidingsweg. Minister, bent u het idee van de intendant genegen?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): Voorzitter, minister, er is al veel verteld, en eigenlijk is het jammer dat we na bijna vijftig jaar hier nog moeten staan om te vragen hoe het zit met een project dat er eigenlijk allang had moeten zijn, namelijk de Noord-Zuidverbinding. Maar toch, het is onze taak om daarvoor te blijven ijveren, en dat doen we natuurlijk ook vandaag. Alleen hebben we in Limburg een traditie, en dat is samenwerken, wars van de partijgrenzen, waarbij meerderheid en oppositie zich achter een project scharen om ervoor te zorgen dat het er komt. In een heel aantal dossiers hebben we ook al bewezen dat samenwerken loont. Denken we maar aan het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK), aan de uitbreiding van de Universiteit Hasselt, bijvoorbeeld. Dat moet ook zo zijn met het project van de omleidingsweg. Spijtig genoeg hebben we de afgelopen week een tragisch schouwspel gezien, waarbij er eigenlijk meer ruzie werd gemaakt over het project dan er samen werd geroepen om een oplossing. Ik hoop dat we dat ook achter ons kunnen laten en dat we na vandaag opnieuw vooruit kunnen gaan met het perspectief op oplossen. Ik denk immers dat dat de enige antwoorden zijn die we moeten geven aan de tienduizenden Limburgers die elke dag staan aan te schuiven op die verdorde Noord-Zuidverbinding.

Willen we echter een oplossing hebben, dan hebben we natuurlijk een draagvlak nodig, eensgezindheid. Dan moeten we allemaal achter eenzelfde oplossing staan. Ik heb vandaag, na de afgelopen week, niet meer het gevoel dat dat volledige draagvlak er politiek is. Aan de ene kant hoor ik vanuit de politiek dat we moeten gaan voor het voorkeurstracé van de ondertunneling. Aan de andere kant hoor ik toch dat we moeten gaan voor het decreet Complexe Projecten. Dat zijn twee uiteenlopende scenario's, die het dossier niet ten goede komen. Ik denk dus dat we moeten gaan naar eensgezindheid. Vandaar ook mijn vraag: wat is nu het standpunt van de meerderheid over dit dossier? Gaan we nu een voorkeursscenario op tafel leggen, of gaan we toch verder met het decreet Complexe Projecten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat is de procedure? Dit is correct geschetst door de heer Ceysens. Net om ervoor te zorgen dat we een juridisch zo solide mogelijk oplossing naar voren zouden brengen, hebben we samen afgesproken dat we het decreet Complexe Projecten zouden aanpassen, zodat het parlement de mogelijkheid heeft om bepaalde beslissingen, zoals de voorkeursbeslissing en het finale besluit, te beveiligen. Zodra dat decreet is goedgekeurd, kunnen wij onmiddellijk een startbeslissing nemen. Die ligt eigenlijk al klaar. Wij zijn daar eigenlijk al mee klaar. Dan bedoel ik ook collega Schauvliege, want dat is eigenlijk in eerste instantie haar bevoegdheid, gelet op heel het ruimtelijkeordeningsverhaal.

Na het nemen van die startbeslissing start natuurlijk het onderzoek van alle alternatieven. Diverse mensen hebben daar ook hun mening over. Mijn lokale partij en mijn nationale partij hebben daar vanzelfsprekend ook een mening over. Het is een vrij land, bijna volledig. Het staat eenieder vrij om daarover zijn mening te ventileren,

denk ik. Na dat onderzoek wordt er een voorkeursbeslissing genomen. Op basis daarvan volgt er dan opnieuw een openbaar onderzoek en een finaal besluit. Dat is de procedure. Waarom volgen we die procedure? Net om ervoor te zorgen dat we de snelst mogelijke oplossing kunnen aanbieden en een juridisch solide oplossing, om ervoor te zorgen dat we in Limburg zo snel mogelijk vooruit kunnen geraken.

Wat de deelvragen over een intendant betreft: eigenlijk heb ik die vraag al beantwoord, in die zin dat het gaat over een complex project, wat dus wil zeggen dat we ook een procesbegeleider aanduiden. Ik heb de gouverneur gevraagd om die functie op zich te nemen, en hij heeft daar ook mee ingestemd. Noem het een intendant, maar het gaat eigenlijk over een procesbegeleider. Dat is ook opgenomen in die procedure, dus daarin hebben we al voorzien, dat heb ik geregeld. Men vraagt waarom we nu niet onmiddellijk een tracé aanduiden. Net opdat het juridisch solide zou zijn, volgen we die piste van het decreet Complexe Projecten.

Maar ten tweede, als we toch nu al een beslissing zouden nemen, blijft het een project waarvoor een MER-plicht geldt en men dus op het vlak van milieu-impact diverse alternatieven moet onderzoeken. Het gaat niet om voor een piste te kiezen en te denken dat men ervan af is. Dat kan niet, dat is uitgesloten. Het lijkt me verstandig om die piste van het Complexe projectendecreet te volgen, om ervoor te zorgen dat we zo snel mogelijk vooruit kunnen met een oplossing die juridisch solide is.

Lode Ceysens (CD&V): Minister, ik noteer dat u duidelijk verder kiest voor de procedure zoals ingeschreven in het decreet Complexe Projecten en dat u het niet verstandig vindt om vandaag voor één tracé te kiezen. Ik ben het volledig met u eens. We hebben in Limburg inderdaad nood aan een snelle oplossing en het verleden heeft ons geleerd dat een snelle oplossing een juridisch solide oplossing is die alle eventuele procedures overleeft.

Op dat vlak ben ik gerustgesteld door de zeer belangrijke nuance die u hier vandaag aanbrengt. Niettemin probeer ik toch te begrijpen welke uitspraken er gedaan zijn. Ik neem aan dat die niet zomaar uit het niets komen.

Daarom, minister, luidt mijn vraag: hebt u nieuwe elementen over een tunnel-scenario, over mogelijkheden van een tunnelscenario? In het verleden kon dat niet omdat Limburg daardoor jaren geïsoleerd zou worden. Hebt u nieuwe elementen waarvan wij nog geen weet hebben?

Johan Danen (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik stel vast dat u zegt dat de gouverneur de rol van een soort intendant light – zal ik het dan maar noemen – zal opnemen. Ik zou willen pleiten voor een heel actieve rol omdat de uitdagingen nog steeds heel erg groot zijn. De mensen zijn in de laatste jaren het wachten beu geworden.

U wilt werken aan een juridisch solide oplossing. Ik denk dat iedereen dat wil. Ik stel vast dat de procedures de laatste jaren toch wel verzand zijn, of vergleden in juridische steekspellen of in een schouwspel, noem het zoals je wilt. Daaruit bleek dat een aantal tracés eigenlijk juridisch bijna onmogelijk werden of toch zeer fel op de korrel werden genomen. Het is ook zo dat de laatste maanden en jaren een aantal juridische specialisten stellen dat het omleidingstracé de toets met Europa niet zou doorstaan.

Mijn vraag is om toch niet te veel tracés te onderzoeken, zeker niet deze waarvan we eigenlijk wel weten dat ze juridisch onmogelijk zijn. Ik vraag u om u te beperken tot die tracés waarvan we weten dat ze wellicht wel mogelijk zijn en juridisch minder delicaat zijn. Bent u bereid om op voorhand een aantal tracés waarvan we weten dat ze juridisch heel erg gevoelig liggen, uit te sluiten?

Rob Beenders (sp.a): Minister, de reden waarom we hier staan, is net dat er uitspraken gedaan zijn vorige week die het dossier eigenlijk geen goed hebben gedaan. Er kwamen forse uitspraken uit Antwerpen over een Limburgs dossier waardoor we hier nu in Brussel vragen moeten stellen. Ik had hier liever gestaan omdat het dossier verder geëvolueerd was, omdat we vooruitgang hadden geboekt. Ik heb niet de indruk dat dat de afgelopen week is gebeurd. Dus ik hoop dat u uw standpunt intern ook verkocht krijgt, zodat we samen, met alle partijen, tot een oplossing kunnen komen.

Sp.a heeft initieel het tunnelscenario gesteund. We zullen dat ook nu doen als blijkt dat dit scenario het meest volledige is. Daar hebt u zeker een bondgenoot. Koken kost natuurlijk geld. Minister, is er eigenlijk al budget gepland om dit project te realiseren?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, collega's, wat een slecht theater alweer de voorbije dagen. Iedereen heeft altijd de mond vol over economie en jobs en mobiliteit. We gaan nu over een van de belangrijkste mobiliteitsdossiers in Limburg. Op het moment dat de beslissingsfase in het vizier komt, zien we dat de leden van de meerderheid weer op hun eigen stelling staan. Het is net die profileringsdrang van heel wat politici geweest in het verleden waardoor we na vijf decennia nog altijd in de onderzoeksfase zitten. Geen enkele Limburger die vandaag stilstaat op die Noord-Zuidverbinding, is daarmee geholpen.

Mijn verzoek aan u, minister, is alleen maar: als die studiefase nu eindelijk eens afgerond geraakt, om geen enkele obsessie meer te hebben, niet voor de ene en niet voor de andere. Laten we geen exclusieven meer stellen, maar gewoon gaan voor het algemeen Limburgs belang, voor een snelle oplossing – voor zover we ooit nog over snel kunnen spreken in dit dossier – voor die dichtgeslibde Noord-Zuidverbinding. Dat is het enige waar de Limburger mee geholpen zal zijn.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Ik ga er volledig mee akkoord dat de juridisch beste oplossing moet worden gezocht. Daarom, collega's, hebben we samen het voorstel ingediend om het decreet Complexe Projecten te wijzigen. Ik merk wel dat, ondanks het feit dat sommigen hier tweedracht willen zaaien, de geesten in de richting van een ondertunneling gaan op dit ogenblik en dat bepaalde uitspraken wel doel hebben gehad en dat men dus gaat in de richting van het voorstel van wat de N-VA altijd heeft verdedigd.

Ik ga ook akkoord met de professoren Lauwers, Miermans en Van Heusden. Ik merk dat vandaag iedereen teruggaat naar de standpunten die men in 2001 en 2005 had, collega Ceyssens. U leest nu wel voor over de Omleidingsweg, maar toenmalig minister Peeters, van uw partij, heeft toen gezegd dat de Omleidingsweg aan procedures tien jaar zou kosten en dat Europa dan nog 'neen' zou zeggen: het worden dus tunnels. Dat heeft minister Peeters op dat ogenblik gezegd.

Ik ben dus blij dat we in dezelfde richting gaan. Wat de vraag naar technische en financiële haalbaarheid betreft, denk ik dat die problemen veel gemakkelijker op te lossen zijn dan het omzeilen van Europese regels waarop we vast kunnen lopen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik had ook minister Schauvliege hier verwacht, want het gaat over de vergunningen en de procedures.

Ik zou alle collega's, ook mijn goede collega's uit de meerderheid, willen oproepen om geen politieke spelletjes te spelen in dit cruciale dossier van de Noord-Zuidverbinding. Er is een partijvoorzitter uit Antwerpen die een mening heeft: so what? (*Gelach en applaus bij sp.a*)

Er is een procedure die loopt en die moet worden gevolgd. We moeten onze energie op de eerste plaats inzetten op het aanpassen van het decreet Complexe Projecten en nadien op de voltooiing en de uitvoering van de voltooiing van de Noord-Zuidverbinding. En dan zijn we nog in 2024-2025. In Limburg vraagt men dat wij de krachten bundelen en onze energie positief inzetten op de voltooiing en niet op de partijpolitieke schermutselingen die we de afgelopen dagen weer hebben gehad. Dan maakt de politiek geen goede beurt. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Laat u vooral niet biologeren door al wat uit Antwerpse hoek zou worden gezegd. Er wordt kritiek geuit op het feit dat de N-VA, bij monde van de nationaal voorzitter, zich uitspreekt voor dit of gene alternatief. Mijnheer Beenders, u hebt dat net zelf gedaan. U hebt net gezegd dat sp.a duidelijk kiest voor dat tracé en dat de N-VA duidelijk voor dat tracé kiest. De meningen zijn vrij. Het onderzoek zal worden gevoerd en dan zal blijken welke alternatieven naar voren worden geschoven. Laat ons het er wel over eens zijn: over het snelste en juridisch meest solide hebben sommigen nu al hun mening gevormd. Wel, laat het onderzoek maar zijn gang gaan en dan zullen we zien wat er uitkomt.

Wat de financiering betreft, denken we aan een pps-constructie. Ik kan daar nog niet op vooruitlopen.

Wat de procesbegeleider betreft, hebben we ook al zo iemand in het kader van Complexe Projecten inzake containercapaciteit. Freddy Aerts fungeert als procesbegeleider. Dat is niet nieuw. We willen gewoon iemand aanduiden die zorgt voor het trekken van het dossier en die de nodige contacten kan leggen. Ik denk dat in dezen de gouverneur wel een belangrijke rol kan spelen, gelet op de gevoeligheid van het dossier, vooral op het terrein.

zodra we de goedkeuring hebben in de schoot van dit parlement van het aangepaste decreet Complexe Projecten, kunnen we zo snel mogelijk een startbeslissing nemen. Ze ligt klaar en dan kunnen we eindelijk zo snel mogelijk werk maken van meer mobiliteit, betere mobiliteit in Limburg.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik noteer duidelijk dat u kiest voor het decreet Complexe Projecten en dat u niet kiest voor een of ander tracé. We hebben u ook geen nieuw element horen aanbrengen voor een tunnelscenario.

Collega's, ik denk dat het daar ook niet over gaat. Ik denk dat het niet gaat over welk tracé van welke partij is. Ik denk dat het gaat over het tracé dat het beste is voor Limburg. We hebben op dit moment alleen de onderbouwing waaruit blijkt dat een omleiding het beste is. Kunnen er ondertussen nieuwe elementen zijn? Dat kan voor ons perfect onderzocht worden binnen het decreet Complexe Projecten, maar voor ons moet een oplossing voor de Noord-Zuidverbinding haalbaar zijn, technisch haalbaar zijn, betaalbaar zijn en mag ze er zeker niet voor zorgen dat Noord-Limburg jarenlang wordt geïsoleerd door een werf in Houthalen-Helchteren. (*Applaus bij CD&V*)

Johan Danen (Groen): We moeten inderdaad werk maken van een juridisch robuuste maar ook snelle en menselijke oplossing. Ik bedoel daarmee dat we

moeten zorgen voor een tracé dat niet nog jaren op zich laat wachten. U zegt dat u het decreet Complexe Projecten zult inzetten of dat het parlement dit zal doen. Er zijn nog snellere manieren: de regering zou ook zelf die beslissing kunnen nemen, maar dat vraagt politieke moed. Als zij zou kiezen voor de tunnel, dan zullen wij dat onverkort steunen.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik wil het graag herhalen: als er uiteindelijk wordt gekozen voor ondertunneling, dan zal sp.a u hier steunen, maar ook op lokaal niveau zult u steun krijgen. Kijk naar de burgemeester van Houthalen-Helchteren die de afgelopen maanden hard heeft gewerkt aan een politiek draagvlak met meerderheid en met oppositie. Hij heeft een charter getekend en dat u ter beschikking gesteld. Hij wil daarmee tonen dat er een draagvlak is voor een scenario van tunnelboringen. Dat doen we alleen maar om het dossier vooruit te helpen en om politiek schouder aan schouder te staan, meerderheid en oppositie. We willen op dat vlak vooruitgaan.

De heer Keulen heeft gelijk dat we hier geen politieke spelletjes over moeten spelen, want dat is de enige reden waarom we hier vandaag staan. Dat is jammer. Er is al een hele week commotie in Limburg over uitspraken die er zijn gedaan door de grote leider uit Antwerpen, en dat doet het dossier in Limburg geen goed. Ik wil graag de boodschap meegeven om dit intern terug te koppelen en om heel hard verder te werken, want op het vlak van mobiliteit in Limburg hebben we deze legislatuur nog niet echt een groot rapport kunnen voorleggen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.38 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.51 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Oeganda tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol ondertekend te Kampala op 26 juli 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kampala op 25 april 2014 ;

**2° het protocol, ondertekend te Kampala op 25 april 2014, tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst
– 1331 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Oeganda tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol ondertekend te Kampala op 26 juli 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kampala op 25 april 2014 ;

2° het protocol, ondertekend te Kampala op 25 april 2014, tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1331/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1°de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 1 april 2014,

2°het protocol, ondertekend te Brussel op 1 april 2014 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst

– 1332 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

1° de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 1 april 2014,

2° het protocol, ondertekend te Brussel op 1 april 2014 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1332/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het lokaal sociaal beleid – 1375 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Voorzitter, het Vlaams Belang vindt dat het ontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid in de goede richting gaat. Een sterk sociaal beleid op lokaal niveau is inderdaad noodzakelijk om de mensen te helpen op het vlak van gezondheid, welzijn en gezin.

Het Vlaams Belang kan zich ook vinden in de twee basisprincipes die als leidraad gelden voor het ontwikkelen van het sociaal beleid, met name de lokale autonomie enerzijds en de subsidiariteit anderzijds. Een lokaal bestuur kan autonoom een lokaal sociaal beleid ontwikkelen in functie van de lokale noden. Dat de Vlaamse overheid die kans geeft aan de gemeenten door niet te vervallen in 'reglementitis' is een goede zaak. De subsidiariteit waarbij de sociale hulp- en dienstverlening georganiseerd wordt op het meest geschikte niveau, en bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de burger, is een principe dat het Vlaams Belang ook kan waarderen.

Laat me evenwel toe om ook een randbemerking te maken. Er wordt gewezen op het strategisch niveau waarbij het lokaal bestuur zowel de rol van dienstverlener en actor kan opnemen alsook dat van regisseur.

Een lokaal bestuur kan, met andere woorden, te allen tijde zelf hulp- en dienstverlening organiseren of aanbieden. Er wordt wel gestipuleerd dat de scheiding tussen actor en regisseur duidelijk en transparant moet zijn. De vraag is echter of dat in de praktijk vlot zal verlopen. Het een en het ander zou ertoe kunnen leiden dat een vorm van concurrentie zou kunnen ontstaan tussen overheid en privésector, maar zou ook kunnen leiden tot verschillende snelheden in verschillende gemeenten. Sommige gemeenten zullen misschien meer zorg aanbieden dan andere gemeenten. Volgens mij kan dat de bedoeling niet zijn.

Ik wil nog een laatste bemerking maken. De uitvoeringsbesluiten moeten klaar zijn tegen 1 januari 2019. Voor veel gemeenten is dit een cruciaal element om daadwerkelijk aan de slag te kunnen gaan om de taken te kunnen opstellen die ze in het lokaal sociaal beleid krijgen toebedeeld.

Voorzitter, dit alles noopt er ons toe ons met onze fractie te onthouden bij de stemming over dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, ook voor mijn fractie is het voorliggend ontwerp van kaderdecreet een goede zaak. Het ondersteunt de lokale besturen in het voeren van een lokaal sociaal beleid. Dat is belangrijk want we gaan naar een vermaatschappelijking van de zorg. Een goede lokale sociale hulp- en dienstverlening is een essentieel gegeven.

Uiteraard moet de dienstverlening erop zijn gericht de onderbescherming aan te pakken en de toegankelijkheid van de dienstverlening effectief mogelijk te maken. Het lokaal bestuursniveau is hiervoor zeer geschikt omdat dit bestuursniveau het

dichtst bij de burger staat, laagdrempelig is. De inkanteling van de OCMW's in de gemeentebesturen vormt hierbij zeker nog een troef.

Mijnheer Depoortere, u hebt er daarnet al aan gerefereerd: het lokaal bestuur is goed geplaatst om aanbod en vraag in kaart te brengen en om een regierol op te nemen. Mijn fractie is af en toe bezorgd om de wijze waarop de scheiding tussen actor- en regisseursrol er in de praktijk aan toegaat. We hopen dat dit ontwerp van decreet ervoor zal zorgen dat dit duidelijk wordt.

Ik geef een voorbeeld, niet toevallig uit een stad die ik zeer goed ken en een warm hart toedraag, namelijk Leuven. Als regisseur interpelleert het stadsbestuur minister Vandeurzen vaak in de pers over het feit dat er te weinig plaatsen in de kinderopvang zijn. Dat is de schuld van het beleid dat de minister en de Vlaamse Regering voeren. Er is te weinig plaatsen om in Leuven bijkomende plaatsen te creëren. Aan de andere kant is datzelfde stadsbestuur echter een actor in het kinderopvangbeleid. Het Zorgbedrijf Leuven, dat door het stadsbestuur wordt aangestuurd, maakt reclame op de invalswegen tot in Aarschot. Dat is, voor diegenen die niet zo vertrouwd zijn met de aardrijkskunde van de provincie Vlaams-Brabant, geen aangrenzende gemeente. Op een invalsweg in Aarschot staat een billboard van twintig vierkante meter met daarop reclame om naar de kinderopvang van het Zorgbedrijf Leuven te komen. Dat is natuurlijk heel gek. Enerzijds vertelt de regisseur het hogere beleidsniveau dat er niet genoeg plek is en dat de stad meer geld nodig heeft. Anderzijds trekt het stadsbestuur als actor geld uit om reclame te maken voor die kinderopvangplaatsen.

Dat is een illustratie van het feit dat het een goed principe is de scheiding van beide rollen in het ontwerp van decreet te verankeren. We zullen vanuit het Vlaams Parlement uiteraard zeer geïnteresseerd toekijken op de uitvoeringsbesluiten. We moeten ervoor zorgen dat ze niet enkel de lokale besturen voldoende vrijheid geven om te doen wat ze het dichtst bij de burger het best kunnen doen, maar we moeten er ook voor zorgen dat de scheiding tussen de actor- en regisseursrol zeer duidelijk wordt gemaakt.

Tot slot heb ik nog twee bemerkingen. We zijn zeer tevreden met de rol die in dit ontwerp van decreet aan het Sociaal Huis wordt gegeven. Het Sociaal Huis wordt bij uitstek het punt waar iedereen terecht kan om op een neutrale, objectieve wijze naar de juiste ondersteuning te worden doorverwezen. Of de projecten van het geïntegreerd breed onthaal ook een rol kunnen spelen, zal afhangen van de meerwaarde die ze kunnen realiseren en van de nu nog lopende proefprojecten.

Op basis van dit ontwerp van decreet vormt het lokaal sociaal beleid een onderdeel van de meerjarenplanning. Het is voor mijn partij echter belangrijk dat we de planlast zo veel mogelijk beperken en dat we de lokale autonomie respecteren.

Dat zijn dingen waar wij naar uitkijken in de verdere uitwerking en in de uitvoeringsbesluiten die nog zullen volgen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, collega's, wie bij de inkanteling van de OCMW's in de gemeenten nog kanttekeningen maakte bij de toekomst van het sociaal beleid op lokaal vlak, kan die angst onzes inziens nu wel helemaal laten varen. Want geënt op het decreet Lokaal Bestuur, ligt hier nu het eigen ontwerp van decreet van minister Vandeurzen voor met betrekking tot het lokaal sociaal beleid. Het belang van het uitwerken van een lokaal sociaal beleid wordt daarin uitdrukkelijk benadrukt en verankerd. Lokale besturen krijgen een aantal grote hefboomen aangereikt om dat sociaal beleid meer gestalte en meer diepgang te geven en om er ook een geïntegreerd lokaal sociaal beleid van te maken. Dat

laatste is voor ons heel belangrijk. Sociaal beleid staat niet op zich, maar gebeurt in interactie met alle andere beleidsdomeinen.

Het realiseren van een geïntegreerd breed onthaal, het afstemmen van de lokale sociale hulp- en dienstverlening op de lokale behoeften en het waarmaken van de vermaatschappelijking van de zorg zijn grote pijlers van dit lokaal sociaal beleid. Collega Parys heeft gerefereerd aan het voorbeeld van Leuven, en deed dat nogal in negatieve zin. Ik zal ook aan mijn eigen gemeente refereren, en het zal u niet verwonderen dat ik dat in veeleer positieve zin doe. Met een aantal van die pijlers hebben we in onze gemeente immers al een stukje ervaring opgedaan. Het is mijn absolute overtuiging dat bijvoorbeeld het geïntegreerde brede onthaal, het werken aan de vermaatschappelijking van de zorg, of het organiseren van overleg tussen alle aanbieders van zorg en iedereen die bij zorg betrokken is, een heel grote meerwaarde kan betekenen voor het lokaal sociaal beleid, en a fortiori voor iedereen die hulp of zorg nodig heeft.

Zo hebben we bijvoorbeeld in mijn gemeente het aanbod van lokale sociale hulp- en dienstverlening maximaal afgestemd op de lokale behoeften. Door samenwerking, waarbij transparantie op het vlak van besluitvorming en financiën uiteraard essentieel is – en dan heb ik het over de scheiding van de regierol en de actorrol – komt een waardevolle wisselwerking tot stand, waardoor meer gerealiseerd kan worden en er op een complementaire manier kan worden gewerkt.

Ik heb in onze ervaring zelf gezien hoe dat overleg een leidraad kan zijn voor de zorg in heel de gemeente. Noem het maar een verbond van alle zorgactoren op lokaal niveau. Het lokale bestuur kan daarin een regierol opnemen. De instellingen en zorgverleners ageren, anticiperen en reageren doelgericht op de zorgvragen. En de individuele zorgvrager, die kan een beroep doen op een kwaliteitsvol en meer toegankelijk aanbod.

Collega's, de lokale overheden hebben ook een heel eigen opdracht te vervullen in het proces van vermaatschappelijking van zorg. Ik denk bijvoorbeeld aan sensibilisering en ondersteuning, maar ook aan eigen initiatieven om mensen die extra kwetsbaar zijn of meer zorgnoden hebben, meer te integreren in de leefgemeenschap, en aan het bijeenbrengen van partners en het organiseren van lokaal overleg. Dit nieuwe ontwerp van decreet Lokaal Sociaal Beleid respecteert de autonomie van de lokale besturen, maar laat niet na om een aantal normatieve bepalingen vast te leggen om een aantal duidelijke doelstellingen waar te maken. En die doelstellingen beperken zich er niet toe om te komen tot een zorgende gemeente, met bijzondere aandacht voor kwetsbare burgers en de diversiteit aan gezinssituaties, maar zijn er vooral om te komen tot een zorgende gemeenschap, waarin iedereen mee zorg opneemt.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Dit is een belangrijk ontwerp van decreet, omdat het voor de eerste keer in de sector Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is dat de lokale overheid erkend wordt als een cruciale partner in de realisatie van het welzijn van zijn burgers. Het uitgangspunt daarvoor is duidelijk: de lokale overheid staat het dichtst bij de burger en daarom detecteert zij ook als eerste een aantal zaken, zoals leemtes in het welzijnsaanbod, nieuwe problematieken en/of nieuwe noden, maar wellicht ook als er een overlap van aanbod is, wat dus efficiënter zou kunnen worden ingezet.

Aan die lokale overheid geven we nu de opdracht de mensen beter te informeren en te begeleiden naar zorg en hulpverlening en de rol van regisseur in dat welzijnslandschap op te nemen. Op die manier wordt de lokale overheid een partner van de Vlaamse overheid in het vormgeven van het beleid inzake zorg en welzijn.

Binnen de commissie hebben we uitgebreid besproken wat de uitdagingen worden. Ik wil nog eens herhalen wat voor ons als liberalen in dit decreet belangrijk is. Ten eerste is voor ons het principe van neutraliteit van informatieverstrekking en begeleiding naar hulp- en zorgverlening belangrijk. In het leiden naar zorg zit een spanningsveld omdat diegene die belast wordt met het geven van informatie en de toeleiding naar zorg en hulpverlening, ook vaak aanbieder daarvan is. In de keuze voor vermaatschappelijking van de zorg kiezen wij ervoor mensen met zorgnoden te ondersteunen in hun zoektocht naar zorg op maat, maar de essentie is en blijft dat die mensen zelf kiezen en dat ze ook de ruimte hebben die keuze in alle vrijheid te maken.

Er is tijdens de bespreking in de commissie ook uitvoerig gesproken over de scheiding van de rol van regisseur en actor. Transparantie over hoe de lokale overheid in haar beleid keuzes maakt en de Vlaamse overheid adviseert in het nemen van beslissingen is een absolute must. Die scheiding is belangrijk om in vertrouwen met alle partners die aanwezig zijn, op lokaal vlak te kunnen komen tot een zorg- en welzijnsaanbod waarin elke gebruiker zijn gading vindt, maar waarin ook elke partner in de zorgverlening vertrouwen heeft en zich als partner gewaardeerd kan voelen.

Het mandaat dat we met dit decreet geven aan gemeenten en steden staat of valt met de mate waarin de Vlaamse overheid bereid zal zijn om haar beleid ook af te stemmen op de keuzes die gemeenten en steden maken en om bij het toekennen van erkenningen en subsidies rekening te houden met het advies dat de gemeente geeft. Zo niet, zal er snel frustratie ontstaan op lokaal vlak. De lokale overheid krijgt de taak om de vermaatschappelijking van zorg en vrijwillige en informele zorg te ondersteunen. Daar ligt een actieterrein open waar de lokale overheid echt wel het verschil kan maken voor haar burgers met zorgnoden en hun omgeving. Door haar nabijheid kan zij mantelzorgers detecteren, voorzien in de toeleiding naar zorg indien mantelzorgers te veel hooi op hun vork nemen, en héél belangrijk, de eenzaamheid van mensen met een zorgbehoefte en hun mantelzorger, of ze nu thuis of in een woonzorgcentrum verblijven, doorbreken. Een lokale overheid kan dat doen omdat zij op het terrein ook afspraken kan maken met vrijetijdsorganisaties, culturele organisaties die allemaal kunnen bijdragen tot het doorbreken van die eenzaamheid. In dat kader is de lokale overheid ook goed geplaatst om vrijwilligers te werven en hen vervolgens in contact te brengen met de mensen waarvoor ze iets kunnen betekenen. Lokale overheden krijgen met dit decreet instrumenten om op het vlak van welzijn het verschil te maken.

Hoe een en ander concreet zal verlopen, daarrond lopen nog experimenten. De uitdaging is groot, maar ook bijzonder boeiend. Ik hoop dat lokale overheden deze kans met beide handen grijpen om als regisseur vorm te geven aan het welzijnsbeleid in hun gemeente en het verschil maken voor hun burgers.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik wens ook vanuit de sp.a-fractie de beoordeling van dit ontwerp van decreet mee te geven. Dat is een zeer genuanceerde beoordeling. Wij vinden het ronduit positief dat er vertrokken wordt vanuit een grondrechtenbenadering.

Voorzitter, ik zie u gelukkig glimlachen. Ongetwijfeld komt dat voort uit het feit dat u samen met ons hebt vastgesteld dat het aantal hefbomen om tot een lokaal sociaal beleid te komen, in dit ontwerp van decreet zijn uitgeklaard. Andere collega's hebben het reeds gehad over de regie-actorverhouding. Ik zou daaraan kunnen toevoegen dat het begrip subsidiariteit wordt uitgeklaard, dat lokale autonomie een concrete invulling krijgt, dat we kennismaken met het begrip doorzettingsmacht om die lokale autonomie de nodige spierkracht op het terrein te geven.

Ik denk kortom dat hier een aantal hefboomen zijn uitgeklaard die de lokale besturen moeten toelaten om eigen accenten te leggen. Daarop wil ik toch wel even doorgaan.

Uit eerdere tussenkomsten concludeer ik dat we hier kamerbreed akkoord zijn dat lokale autonomie een ongelooflijk belangrijk gegeven is, en dat we absoluut moeten vermijden om in een keizer-kosterverhouding of -mentaliteit verzeild te geraken. Maar ik merkte ook dat die grote principes blijkbaar minder bij iedereen zijn doorgedrongen als het gaat over de gemeente die op een gegeven moment haar verantwoordelijkheid neemt en ook een actorrol opneemt. Plotseling is van het broodnodige vertrouwen in het lokale bestuur blijkbaar veel minder sprake. Ik vraag mij af waarom wij, als wij vertrouwen hebben in het lokale bestuur als regisseur, dan geen vertrouwen kunnen hebben in datzelfde lokale bestuur, dat op dezelfde manier is georganiseerd en dat op dezelfde samenstelling kan bogen, op een moment dat het ook actor is. Ik mag hopen dat die asymmetrische benadering niet een andere agenda dient, namelijk eentje van vermarkting en privatisering, waartegen wij ons, zoals u weet, vurig verzetten.

Lees het verslag erop na en volg de bespreking erover in deze plenaire vergadering. U zult merken dat mijn fractie eigenlijk een stukje minder kritisch was dan sommige meerderheidspartijen. Mijn fractie stond eigenlijk positiever ten aanzien van het ontwerp van de minister, en – als ik sommigen in detail lees – zelfs ten aanzien van sommige van zijn partijgenoten. We vinden het echt wel oké dat er een aantal nieuwe kaders worden gecreëerd: het geïntegreerd onthaal, automatische rechtentoekenning ... Dat zijn heel belangrijke hefboomen als we concreet werk wil maken van armoedebestrijding. Maar, voorzitter, dat betekent niet dat we niet een aantal heel grote vraagtekens hebben openstaan. Iedereen die de tekst heeft gelezen, zal merken dat dit een kaderdecreet is met een zeer grote K. Heel essentiële zaken zijn niet ingevuld. Ze zullen later een invulling krijgen. En bovendien merkt de minister zelf op dat vandaag op het terrein grondrechten heel verschillend worden ingevuld. De trend die we daarin zien, is niet altijd positief te noemen. We zien zelfs eerder een uitholling van een aantal grondrechten. Om politieke redenen, om financieel-economische redenen, en dergelijke meer.

We staan in die analyse niet alleen. Ook de strategische adviesraad (SAR) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) maken, met een andere formulering en tonaliteit, diezelfde opmerking. Ik zou het als volgt in vraagvorm kunnen formuleren: welke middelen heb je als burger om je grondrechten af te dwingen op het moment dat je vaststelt dat je lokaal bestuur eigenlijk niet op een ernstige en gedegen manier invulling geeft aan die grondrechten? Andersom moeten we lokale besturen ook de middelen en de marge geven om die grondrechten effectief te realiseren. Mevrouw Saeys heeft inderdaad een punt: welke zekerheid heb je als Vlaming dat de noden waarover iedereen het eens is en die op lokaal niveau worden vastgelegd, waarvoor met de nodige kennis oplossingen worden geformuleerd, op een gedegen manier navolging krijgen bij beslissingen van de Vlaamse Regering?

Het is heel duidelijk dat we naar de antwoorden op die twee vragen vandaag grotendeels het raden hebben. Dit zijn openstaande vragen. U begrijpt dat het voor ons zeer moeilijk is om met die onzekerheid het vertrouwen aan de minister te geven. Ik denk dat 'the proof of the pudding' eens te meer 'in the eating' zal zijn.

Alvorens aan te geven dat wij ons zullen onthouden bij de stemming van dit ontwerp van decreet heb ik, minister, nog een concrete vraag voor u. Op 1 januari 2019 – of een paar uur later – leggen her en der in Vlaanderen nieuwe burgemeesters en schepencolleges en gemeenteraden de eed af. Ze zullen ongetwijfeld onmiddellijk aan de slag gaan om werk te maken van een nieuwe

beleids- en beheerscyclus waarin, middels dit decreet, hun wordt gevraagd om met betrekking tot het lokale sociaal beleid de nodige beslissingen te nemen.

Ik mag hopen dat de essentiële delen van dit decreet die hen daar moeten bij helpen, toch al een uitvoeringsbesluit zullen hebben tegen deze datum. Ik vrees dat anders de trein vertrokken is. We hebben die vraag gesteld bij de bespreking in de commissie. Als u het verslag leest, zult u merken dat we daar niet onmiddellijk een concreet antwoord op hebben gekregen. Wellicht is de minister in de plejade aan antwoorden die hij moest geven, het antwoord op die vraag een beetje vergeten. Ik wil hem uitnodigen en vooral de kans geven om dat vandaag recht te zetten en een stukje zekerheid te bieden aan administraties maar ook aan politieke verantwoordelijken die later met dit decreet aan de slag moeten gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, om u niet in spanning te houden, wil ik meteen het plot verklappen: u zult straks steun krijgen vanop de Groenbanken voor dit ontwerp van decreet. Er zal een onthouding zijn, maar de rest van onze fractie zal dit goedkeuren. Niet omdat dat een perfect stuk is of omdat we een aantal van de opmerkingen en bezorgdheden van de collega's niet ondersteunen of onderschrijven – ik zal er zodra ook nog een aantal noemen – maar wel omdat we vinden dat dit ontwerp van decreet, een kaderdecreet, een stap zet in de richting waar we naartoe moeten gaan. Het legt fundamenten voor een huis dat we willen bouwen. Het huis staat er nog niet en dit ontwerp van decreet bouwt dat huis niet, maar de fundamenten die worden gelegd, maken dat wel mogelijk. Wij hopen dan ook dat dat huis volgens die architectuur zal worden gebouwd.

Dan verwijs ik naar de uitvoeringsbesluiten die nodig zijn. Het is al gezegd, ze zijn er nog niet. Veel is nog afhankelijk van hoe dat zal worden ingevuld. Maar met het goedkeuren van het ontwerp van decreet willen we heel duidelijk zeggen dat we erop toe zullen kijken en dat we hopen dat u het goed invult, met de juiste evenwichten en met de juiste snelheid die nodig is. Het is immers van belang dat vooraleer de nieuwe lokale bestuursploegen aan de slag gaan, er heldere, duidelijke en gedragen uitvoeringsbesluiten zijn.

Wat zijn de goede zaken die we erin vinden? Een eerste is al door vele collega's genoemd, namelijk dat de lokale besturen een belangrijke regierol krijgen. Zij kunnen de doelen opstellen, zij kunnen vraag en aanbod met elkaar in contact brengen en kunnen instaan voor de toegankelijkheid. Dat is een goede zaak, omdat het lokale niveau dicht bij de mensen staat, maar ook vanwege de manier waarop zorg en het aanbieden van zorg moeten evolueren. Zorgvragen worden steeds complexer. De manier waarop zorg georganiseerd wordt, vraagt veel meer een netwerkvisie. Het is van belang dat organisaties samenwerken rond personen en dat niet elk vanuit zijn eigen hoek of hokje werkt. Daar is een netwerkvisie heel belangrijk. Als je die goed vorm wilt geven, heb je het lokale bestuur nodig, dat de lokale noden kent, de lokale actoren kent en die ook kan samenbrengen. Het feit dat er een aantal zaken zijn terug te vinden zoals het geïntegreerd breed onthaal of een verplicht Sociaal Huis, een vraag die collega Pira bij een ander decreet herhaaldelijk op tafel heeft gelegd, zijn zaken die dat mogelijk zullen maken en waar we sterk in geloven.

Om een gemeente daarvoor de slagkracht te geven, moet ze natuurlijk instrumenten krijgen. Je kunt wel zeggen aan een gemeente dat ze de regie in handen moet nemen, dat ze de actoren moet samenbrengen, doelstellingen maken en zorgen dat vraag en aanbod er komen, maar ze moet ook voldoende doorzettingsmacht hebben. In het ontwerp van decreet dat we vandaag zullen goedkeuren, staan een aantal hefbomen, maar die staan er voorwaardelijk in. Ik

geef een voorbeeld: het kan zijn dat de Vlaamse overheid haar subsidies voor bepaalde voorzieningen zal koppelen aan het al dan niet meewerken aan het lokaal sociaal beleid. Als we willen dat die gemeenten effectief slagkrachtig met die voorzieningen aan de slag willen gaan, dan moet dat ook zo zijn. De voorwaardelijkheid van een aantal zaken in de uitvoeringsbesluiten moet worden omgezet in een daadwerkelijk instrument zodat de gemeenten de middelen hebben om daarmee aan de slag te gaan. Met middelen bedoel ik enerzijds de bestuursmiddelen maar anderzijds ook de financiële middelen.

Dat brengt me bij een volgend punt. Als we willen garanderen dat dat lukt, als we het sociaal beleid mogelijk willen maken, dan staat er een venijnig zinnetje in het ontwerp van decreet, namelijk 'dit is budgetneutraal' of 'dit heeft geen impact op de Vlaamse begroting'. Misschien heeft dit decreet aan an sich geen impact, maar het beleid waar dit decreet voor staat moet voor de Vlaamse Regering een impact hebben op het budgettaire. Je kunt immers niet verwachten dat we zorg gaan maatschappelijken en lokale besturen verantwoordelijk maken, maar tegelijkertijd niet de wachtlijsten aanpakken en de gaten dichten. Anders zeg je eigenlijk aan de lokale besturen en aan de mensen: 'los het maar op en trek je plan'. Een slagkrachtige Vlaamse overheid en een federale overheid zullen nodig blijven om dit waar te maken.

Dat sluit ook aan bij een aantal bezorgdheden die onder meer uit de strategische adviesraad (SAR) zijn gekomen rond het garanderen van grondrechten. Het is een positieve zaak dat dit ontwerp van decreet vertrekt vanuit de grondrechtensvisie, maar het is natuurlijk ook een risico. Het al dan niet toekennen van grondrechten mag niet afhankelijk zijn van een bestuur dat er al dan niet zin in heeft. Er zal een goed evenwicht moeten worden gevonden tussen een centrale overheid, een Vlaamse overheid die aanstuurt en mee alle grondrechten van alle inwoners garandeert en tegelijkertijd autonomie, vertrouwen en slagkracht voor de lokale besturen.

Dat evenwicht zal in die uitvoeringsbesluiten naar voren moeten komen. Wij geloven dat dat mogelijk is met het kader dat hier voorligt. Het is ongelooflijk belangrijk. De rol die de Vlaamse overheid nog moet spelen, moet een actieve rol zijn die niet afbouwt, maar opbouwt.

Nog een element waarop dit ontwerp van decreet mogelijkheden biedt, is dat het lokale niveau uit de hokjes van bevoegdheidsdomeinen kan komen, dat er altijd een sociale toets is. Of het nu gaat om ruimtelijke ordening, om woonbeleid of mobiliteit, in al die zaken is het concept van de sociale toets van belang. Dat maakt het hier mogelijk, dat kan met dit ontwerp van decreet. Het moet ook op het Vlaamse niveau zijn. Daarvoor hebben we een amendement ingediend. We vinden het jammer dat we daarin niet zijn gevolgd door de meerderheid. Het ging er net over dat dit ontwerp van decreet vertrekt vanuit uw bevoegdheden als minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het is een logische manier om van te vertrekken, maar het is ongelooflijk belangrijk dat tegelijk ook de bevoegdheidsdomeinen van uw collega's – vooral Wonen, Werk en een aantal andere – daarin een plek krijgen. Als subsidies worden gekoppeld aan het meewerken aan zo'n lokaal sociaal beleid, moet dat niet enkel voor welzijnsvoorzieningen zijn, maar ook voor andere voorzieningen. U en uw collega's moeten ervoor zorgen dat die gemeenten een heel omvattend beleid kunnen voeren, want dat is de enige manier waarop we de sociale problemen die op tafel liggen, effectief kunnen aanpakken.

Minister, we zullen nauwlettend in het oog houden dat die uitvoeringsbesluiten er komen. Ze zijn nodig. We zullen erop letten dat ze in de geest van dit ontwerp van decreet zijn, dat ze zorgen dat er genoeg doorzettingsmacht wordt gegeven aan de

lokale besturen, dat er genoeg snelheid zit in de uitvoering van dit ontwerp van decreet. We zullen er ook over waken dat de grondrechten, die ongelooflijk belangrijk zijn, effectief worden bewaakt met de verantwoordelijkheid die uiteindelijk nog steeds bij de Vlaamse overheid ligt.

Minister, ik hoop dat u ons op de hoogte zult houden van de gang van zaken van die uitvoeringsbesluiten zodat we achteraf geen spijt moeten krijgen van de steun die we u nu willen geven omdat we dat heel expliciet willen doen, omdat we geloven dat dit een manier is waarop eerdere ministers van Welzijn uit een groene partij stappen hebben gezet, die hopelijk verder kunnen worden gezet.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik bedank alle collega's, ook voor het debat in de commissie. Ik mag zeggen dat we daar een constructief en sterk inhoudelijk gesprek over hebben gehad. Ik ben persoonlijk heel tevreden dat het ontwerp van decreet kan sporen met het decreet Lokaal Bestuur, en dat de sociale kerntaken van de lokale overheid hiermee ook decretaal worden geactualiseerd. Zoals meerdere collega's hebben opgemerkt, is dat inderdaad een kaderdecreet. Het is natuurlijk ook belangrijk omdat het een aantal taken van de lokale overheid en ook verwachtingen benoemt. De regierol en het noodzakelijk onderscheid maken tussen regierol en actorrol is daar een van, maar ook de rol in het integreren van diverse beleidsdomeinen vanuit het perspectief van de kwetsbare personen, participatie in de mobiliteit, huisvesting, sociaal-cultureel leven, die zaken worden natuurlijk ook door het ontwerp van decreet als een opdracht van de lokale overheid benoemd.

We zijn met de administraties in de verschillende beleidsdomeinen, in concreto de agentschappen en het departement, druk aan het schrijven aan uitvoeringsbesluiten. Dat zijn natuurlijk zaken die in elke sector een beetje anders moeten gebeuren. Ik ben uiteraard graag bereid om daar in de commissie regelmatig over te rapporteren. Ik wil er toch op wijzen dat het ontwerp van decreet natuurlijk niet alleen staat of valt met uitvoeringsbesluiten. Het is natuurlijk vanzelfsprekend dat in een aantal sectoren die betrokkenheid van de lokale overheid ook zonder besluiten moet kunnen worden geëxpliciteerd. Ik noem maar iets: de formatie van de eerstelijnszones. Daarin verwachten we duidelijk de participatie van de lokale overheden. Ik noem iets anders: de manier waarop de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp kan worden versterkt. Ook daar is zeker aangegeven dat er samenwerking moet kunnen zijn of wordt gestimuleerd met de lokale besturen. Dat is een wat breder verhaal.

We zijn ook aan het werken aan een soort begeleidende omzendbrief bij de start van de legislatuur om aan te geven, met respect voor de autonomie van elk bestuur, wat de zaken zijn vanuit het Vlaamse welzijns-, gezondheids- en gezinsbeleid die belangrijk zijn voor de lokale overheid om in overweging te nemen als ze zelf een meerjarenplanning opstellen.

In die zin denk ik dat het een belangrijk ontwerp van decreet is. Het is een kaderdecreet en het moet dus ook uitnodigen om binnen die filosofie te werken.

Voorzitter, wat mij na het debat enorm bezighoudt, is de vaststelling dat, wanneer de sp.a over de grondrechten spreekt, u daarvan een gelukzalige glimlach op het gelaat krijgt. Als minister van Welzijn boeit het mij natuurlijk enorm om te zien hoe zoiets kan leiden tot uw staat van geluk. U zult mij dat wel willen onthullen in de koffiekamer. (*Gelach*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik zou toch willen vragen dat er transparantie wordt gehanteerd. Ik zie niet in waarom dat in achterkamergesprekken dient te verzeilen, voorzitter.

De voorzitter: Ik lachte om een andere reden.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1375/1)

– *De artikelen 1 tot en met 26 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije betreffende het luchtvervoer, gedaan te Brussel op 27 februari 2017
– 1400 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije betreffende het luchtvervoer, gedaan te Brussel op 27 februari 2017.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1400/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven – 1434 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1434/2*)

– De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Minister, dank voor uw aanwezigheid.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de uitvoering van het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA), vóór inspraak van de nationale en regionale parlementen – 1377 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed over het verzoekschrift over de uitvoering van het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA), vóór inspraak van de nationale en regionale parlementen.

Mevrouw Soens, verslaggever, heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): De commissie Buitenlands Beleid behandelde op 7 november 2017 en op 9 januari 2018 het verzoekschrift over de uitvoering van het CETA-handelsakkoord voor inspraak van de nationale en regionale parlementen. Het gaat over een collectief verzoekschrift, ondertekend door meer dan 15.000 personen. Op 7 november vond daarom een hoorzitting plaats met de eerste ondertekenaar, Luc Hollands, en zijn raadvrouw Kitty Snieders.

De Europese Raad besliste op 5 juli 2016 dat het CETA, een handelsakkoord tussen de Europese Unie en Canada, al kan worden uitgevoerd vóór de nationale en regionale parlementen hun zeg hebben. Dat is volgens de verzoekers een aanfluiting van de grondrechten van de volksvertegenwoordigers en de burgers. De verzoekers vragen dat het Vlaams Parlement stelling neemt ten opzichte van deze gang van zaken. Als de vertegenwoordiging van het volk buitenspel wordt gezet, dan moeten de nodige stappen worden gezet opdat de burgers via een volksraadpleging hun zeg kunnen hebben over het CETA.

In de hoorzitting vroeg de eerste indiener concreet twee zaken. Ten eerste, neem voldoende tijd om af te wachten wat er bij het Hof van Justitie in Luxemburg gaat gebeuren. Ten tweede is er de vraag naar een bijkomende hoorzitting, met experts. Daarna moet het parlement dan zijn verantwoordelijkheid nemen, maar tot nu toe is men veel te snel gegaan, volgens de eerste indiener.

Tijdens haar regeling van de werkzaamheden besliste de commissie vervolgens om het standpunt van de minister-president te vragen over het verzoekschrift. De minister-president bezorgde dat in een brief van 3 januari. Op 9 januari werd dat standpunt in de commissie besproken.

Er was discussie over het organiseren van extra hoorzittingen over het CETA. De CD&V-fractie gaf aan vragende partij te zijn om hoorzittingen rond het CETA te organiseren, maar wil dit liever bij de behandeling van het instemmingsdecreet zien, in plaats van bij dit verzoekschrift. Ward Kennes gaat ermee akkoord dat het standpunt van de minister-president als conclusie van de commissie wordt gehanteerd.

De sp.a-fractie zegt dat de minister-president vooral een opsomming geeft van de initiatieven die hier al genomen zijn. Maar na de hoorzitting en na het betoog van collega de Bethune bleek dat er toch nog heel wat vragen zijn bij dit handelsakkoord.

Het verzoekschrift dateert van na de opgesomde initiatieven. Güler Turan vraagt om nu al een aantal mensen te kunnen horen en het verslag van die hoorzittingen mee te nemen bij de behandeling van het instemmingsdecreet. Op die manier is het geen verloren werk en komt men tegemoet aan de vraag van de meer dan 15.000 burgers die het verzoekschrift hebben ondertekend.

De Open Vld-fractie hoort een zekere bereidheid voor het organiseren van hoorzittingen, maar niet naar aanleiding van het verzoekschrift, en ook de N-VA is geen voorstander van extra hoorzittingen op dit moment.

Uiteindelijk werd beslist met 10 stemmen voor en 2 stemmen tegen om het verzoekschrift af te ronden met het antwoord van de minister-president, weliswaar met de afspraak dat er tijdig bijkomende hoorzittingen zullen worden georganiseerd naar aanleiding van het instemmingsdecreet.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie?
(*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een betere bescherming van werelderfgoedstad Brugge
– 1448 (2017-2018) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed over het verzoekschrift voor een betere bescherming van werelderfgoedstad Brugge.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is, overeenkomstig artikel 60, §2, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, de voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. De benoemingsvoordracht geschiedt op driedubbele lijsten.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de volgende dames en heren voorgedragen voor benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht:

als eerste kandidaten:

de heer Tillo Baert
mevrouw Inge Moyson
mevrouw Helga De Baets
de heer Thomas Leys
de heer Pieter Van Damme

als tweede kandidaten:

de heer Davy Scherlippens
mevrouw Liesbeth Stroobandt
de heer Frank Judo
de heer Christian Cloots
mevrouw Suzy Bleys

als derde kandidaten:

mevrouw Els Butenaers
de heer Lieven De Rouck
de heer Jürgen Vanpraet
mevrouw Aube Wirtgen
de heer Jan Schaerlaekens

Ik zal de lijst van de kandidaten aan de minister van Binnenlandse Zaken bezorgen.

**MOTIE van Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Joris Vandenbroucke en Björn Rzoska tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering
– 1462 (2017-2018) – Nr. 1**

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de motie van Yasmine Kherbache, An Moerenhout, Joris Vandenbroucke en Björn Rzoska tot onderzoek door het Rekenhof naar het beheer van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Voorzitter, ik wil u in eerste instantie bedanken voor de extra informatie die u hebt opgevraagd bij het kabinet, cijfers, eigenlijk, over de workload bij het Agentschap Integratie en Inburgering. Daar gaat het hele debat nu over.

De afgelopen weken stapelden de feiten zich op over de malaise bij het Agentschap Integratie en Inburgering naar aanleiding van de aangekondigde herstructurering. Zoals jullie allen weten, zal een kwart van het personeel worden ontslagen. Als motivering gebruikt de bevoegde minister, minister Homans, de dalende instroom van inburgeraars door de daling van de instroom van vluchtelingen. Dat is het hoofdargument: er zijn minder vluchtelingen, dus we kunnen het met minder mensen doen bij het agentschap. We hebben dat altijd betwist. We hebben altijd gezegd dat dat argument niet klopt. Vergeleken met 2014 zijn er immers meer nieuwkomers en ook veel meer inburgeringscontracten. Om u een idee te geven, op basis van de cijfers die van het terrein kwamen, waren er vergeleken met 2014 22 procent meer inburgeringscontracten. Dat is dus een probleem: men vraagt een kwart van het personeel te ontslaan, terwijl je een kwart meer inburgeringscontracten hebt.

De minister heeft dat altijd betwist. Ook gisteren zei ze in de commissie dat argument op basis van cijfers te betwisten. We hebben nu van het kabinet cijfers gekregen. Die gaan niet alleen over het Agentschap Integratie en Inburgering.

Ik betreur dat, want het debat gaat daarover. Als men de globale cijfers bekijkt, die van het agentschap en die van Gent en Antwerpen, bevestigen die wat wij al weken zeggen. Eén, het aantal nieuwkomers is in 2017 nog veel hoger dan in 2014. Dus zelfs na de daling van het aantal vluchtelingen zit men met een nog veel hogere workload. Ook wat de contracten betreft, vergeleken met 2014 zit het Agentschap Inburgering en Integratie met 28 procent meer inburgeringscontracten. Dat staat dus haaks op wat de minister beweert. Ik vind het onvoorstelbaar dat men tot nu toe altijd het tegendeel heeft beweerd.

Men zei ook altijd dat de grootste groep van inburgeraars de vluchtelingen waren. Uit de cijfers blijkt dat de grootste groep de Europeanen en de gezinsherenigers zijn. Dat is de allergrootste groep. Op het moment van de grootste vluchtelingeninstroom, op het piekmoment – in 2016 – van de inburgeringscontracten was 40 procent daarvan vluchteling. De overige 60 procent zijn allemaal andere nieuwkomers. Hoe gaat men dat doen met een kwart minder personeel?

De hoogdringendheid, voorzitter, is gemotiveerd door het feit dat men nu in februari de ontslagen plant. Men gaat nu de herstructurering doorvoeren, terwijl wij al herhaaldelijk hebben gevraagd naar een externe doorlichting om de reële

noden op een objectieve manier in kaart te brengen. Uit de antwoorden van de minister blijkt heel duidelijk dat men een loopje neemt met de cijfers. Er zijn meer inburgeraars dan in 2014, er zijn meer inburgeringscontracten. De grootste groep van inburgeraars zijn niet de vluchtelingen. In 2017 is het aandeel van vluchtelingen maar 10 procent. 90 procent zijn andere nieuwkomers.

Iedereen heeft hier – terecht – de mond vol van inburgering en integratie. Hoe kunt u verantwoordelijk dat men fors gaat snijden in het budget van het agentschap dat die inburgering en integratie moet garanderen? Ik vind dat we als parlement onze verantwoordelijkheid moeten nemen. In 2017 zaten we nog met een grote nood en ik vind het onverantwoord om fors te snoeien in het personeel.

Het is het moment om klaarheid te scheppen, en dat is de motivering voor onze motie. Vraag aan het Rekenhof om klaarheid te scheppen, zowel in het personeelsbeheer als in het financieel beheer en in de workload van het agentschap.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache, u vraagt gewoon een aanvulling van de agenda, het gaat hier niet over hoogdringendheid. Dat is een beetje verwarrend. Elke fractie heeft nu vijf minuten tijd om hierover te spreken.

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Eén, ik spreek tegen dat die cijfers uw stelling zouden onderbouwen. Het totaal aantal inburgeringscontracten is van 2016 naar 2017 gedaald met 3550. Maar goed, de hele discussie is al ettelijke keren gevoerd in de commissie, waar ze volgens mij ook ten gronde moet worden gevoerd.

Twee, het zou me vreemd lijken om aan het Rekenhof te vragen om een doorlichting te doen van een agentschap dat zich net in een herstructurering bevindt. Dat lijkt me zeer onlogisch. Je kunt dat ervoor doen om aan te geven dat een herstructurering nodig is en nadien eventueel om te zien of de resultaten gehaald worden die nodig zijn, maar tijdens lijkt mij eerder problemen zoeken dan oplossen.

Drie, en dit vind ik in alle eerlijkheid een beetje kwalijk, ik heb begrepen dat gisteren in de commissie Binnenlands Bestuur tijdens de regeling van de werkzaamheden gesproken is over verdere opties voor parlementaire activiteiten rond het dossier. Dat gesprek is niet afgerond, volgende week gaat men daarmee verder. Het lijkt me van weinig collegialiteitszin te getuigen om daar vandaag plotseling tussen te komen fietsen terwijl het gesprek niet is afgerond. Laten we misschien eerst het gesprek – zoals het hoort – in de commissie plaatsvinden om dan te kijken wat we verder met het dossier doen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Dat laatste vind ik persoonlijk een zwakte, want het een sluit het ander niet uit.

Wat uw inhoudelijk argument betreft, mijnheer Diependaele, u spreekt over een daling in 2017 ten opzichte van 2016. Dat klopt, maar als we kijken naar 2015, dat het asielcrisisjaar was, is het niet gedaald. Uw argument houdt ook geen steek.

Net zoals collega Kherbache vragen wij inderdaad een doorlichting aan het Rekenhof. We hebben daar gegronde redenen voor. Ten eerste, is er de omvang van de malaise van het agentschap. Al weken beheersen de problemen bij het agentschap het nieuws en de werkvloer. De alarmerende berichten volgen elkaar in sneltempo op: van begrotingen al jarenlang in het rood tot miljoenen euro's, van schijnbaar willekeurige ontslagen omdat de redenen onduidelijk zijn, van dienstverleningen die in het gedrang komen. Een van de ongelooflijk nefaste

gevolgen is dat daardoor het wantrouwen stijgt en verder stijgt tussen top en personeel en dat er heel veel onzekerheid is. Het personeel is de voorbije weken beginnen te staken. Ze hebben geprotesteerd, ook aan het kabinet van minister Homans, maar hebben nog altijd geen antwoorden gekregen op hun vragen.

De situatie is dramatisch, om een understatement te gebruiken, en het ziet er bovendien niet naar uit dat de situatie minder dramatisch wordt of dat de gemoederen zullen bedaren, zoals sommige partijen of ministers hopen nadat de 170 ontslagen zijn doorgevoerd. De meest recente prognoses spreken nog steeds over een tekort aan 2 miljoen euro bij de volgende begroting van het agentschap. Er wordt gewag gemaakt van nog meer herstructureren en dus mogelijke ontslagen, van een nog verdere verminderde dienstverlening. Allemaal berichten, of ze nu kloppen of niet, die voor heel veel wantrouwen zorgen en voor heel veel onzekerheid. Allemaal berichten waar dringend een antwoord op moet komen.

Een tweede reden waarom we heel graag een objectivering van de feiten willen via het Rekenhof, zijn de politieke ontwikkelingen van de voorbije dagen. Die nopen er ons vandaag toe, collega Diependaele, om deze motie in te dienen. Enerzijds hebben we gisteren in de commissie een minister van Integratie gehoord die heel duidelijk zei dat ze inderdaad een doorlichting weigert, dat ze daar het nut niet van inziet. Anderzijds hebben we de voorbije dagen wel het standpunt van de tweede grootste Vlaamse meerderheidspartij CD&V gehoord dat er pal tegen inging. CD&V is wel kritisch tegenover de minister over het beleid op het agentschap en pleitte meermaals voor objectivering. CD&V herhaalde dat ze op haar honger bleef zitten. Collega's van CD&V, u zei dat objectivering nodig is. U weet dat die nodig is. U hebt dat gedaan bij monde van collega Kennes, maar ook bij monde van uw voorzitter. Uw voorzitter heeft gepleit voor objectivering. Uw voorzitter heeft gezegd dat het agentschap inderdaad een ongelooflijk belangrijke werking heeft om nieuwkomers te integreren, om het Vlaams integratiebeleid te vrijwaren, dat er objectivering en transparantie nodig is om de komende maanden en jaren een doorstart te maken met het agentschap.

Dus hopen wij en pleitten wij ervoor dat CD&V vandaag consequent is, dat u de daad bij het woord voegt en dat u alstublieft vandaag aan de kant van het personeel en van het Vlaams integratiebeleid gaat staan en vraagt aan het Rekenhof om een doorlichting te organiseren. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): We hebben vandaag nieuwe cijfers gekregen van minister Homans of althans van het kabinet. Ik ben van mening dat, als we daar inderdaad nieuwe vragen over zouden hebben of als zou blijken dat deze cijfers in tegenspraak zouden zijn met uitspraken of eerder gegeven cijfers van de bevoegde minister, dan denk ik dat we daar in de eerste instantie de minister zelf over moeten bevragen. We hebben daarvoor in het parlement voldoende controle-instrumenten om dat zowel in de commissie of hier in de plenaire vergadering aan bod te brengen.

Wat mij betreft, mag de agenda vandaag gerust worden aangevuld met deze motie, maar ik geef alvast mee dat wij ook de timing voor een onderzoek door het Rekenhof, op het moment dat het agentschap wordt geherstructureerd, nogal ongelukkig vinden. Ik denk niet dat het opportuun is dat we op dit moment het Rekenhof zouden inschakelen, maar dat we de vele controle-instrumenten die het parlement heeft, inzetten om de minister hierover te bevragen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Ik wil het debat niet inhoudelijk voeren, want daar gaat het op dit moment niet over. We hebben dinsdag in de commissie in de regeling van de werkzaamheden gevraagd om een aantal initiatieven te nemen om aan onze vraag naar verdere verduidelijking en uitklaring tegemoet te komen. De

regeling is afgesloten met het standpunt dat er op dinsdag niets is beslist en dat we het volgende week zouden voortzetten.

Over onze vraag tot verdere verduidelijking en objectivering waren er een aantal concrete voorstellen, maar daarover is op dit moment niets beslist. We zouden die regeling graag volgende week dinsdag verder bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Als voorzitter van de commissie kan ik beamen dat in de regeling van de werkzaamheden heel wat initiatieven aan de orde zijn gekomen, zowel van meerderheid als oppositie. We waren op dat moment niet meer voldoende in aantal om te beslissen welke richting het zou uitgaan.

De minister heeft twee vragen om uitleg gekregen van de heren Kennes en Bothuyne over het agentschap. De N-VA had zelfs kritiek op het feit dat ik deze vragen ontvankelijk had verklaard. Ze verweten mij zelfs autoritair te zijn in het ontvankelijk verklaren van deze vragen. (*Rumoer*)

Als voorzitter vind ik het een goeie zaak dat het parlement alle mogelijkheden krijgt om de minister te ondervragen. De minister heeft zeer adequaat geantwoord met cijfers. Ze heeft letterlijk gesteld dat de cijfers de juiste zijn en dat ze het zich niet kan permitteren om daarover te liegen.

Als er bijkomende vragen zijn, kunnen die gerust in de commissie gesteld worden. Ik hoop dat we in de volgende parlementaire werkzaamheden de nodige stappen kunnen zetten om tot een goede werking van het agentschap te komen. Voor elke partij die inburgering belangrijk vindt, is het ook belangrijk dat mensen integreren, dat nieuwkomers in deze samenleving geïntegreerd geraken. Dat is cruciaal. De werking is goed. Nu bij het Rekenhof een studie bestellen terwijl de herstructurering nog bezig is... Ik denk dat we beter eerst de herstructurering doen om dan te zien of er stappen nodig zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot aanvulling van de agenda.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot aanvulling van de agenda is niet aangenomen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1°de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Oeganda tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol ondertekend te Kampala op 26 juli 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kampala op 25 april 2014 ;

**2°het protocol, ondertekend te Kampala op 25 april 2014, tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst
– 1331 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1°de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 1 april 2014,

**2°het protocol, ondertekend te Brussel op 1 april 2014 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst
– 1332 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende het lokaal sociaal beleid
– 1375 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
80 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
80 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst
tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de
Democratische Volksrepubliek Algerije betreffende het luchtvervoer,
gedaan te Brussel op 27 februari 2017**

– 1400 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven – 1434 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik deel u met vreugde mee dat mevrouw Tine van der Vloet vandaag 40 jaar is geworden. (*Applaus*)

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, er is nog een jarige, namelijk mevrouw Saeys.

De voorzitter: Dames en heren, mevrouw Freya Saeys is ook jarig. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 7 februari 2018 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 17.51 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Lionel Bajart, Ann Soete, Emmily Talpe: familieverplichtingen;

Cindy Franssen, Yamila Idrissi, Lies Jans, Grete Remen, Karim Van Overmeire: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel,

Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Tinne Rombouts, Axel

Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Els Robeyns, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen,

Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters